

Motion of thanks to the Governors Address-Debates Continued

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ (ತ್ಯಂಗೇರಿ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸಹಪಾಠಿಗಳಾದ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಅಭಿನಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇವೆ, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಇದೀಗ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ನೈರಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಿಷಯ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಿರತಕ್ಕ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಇವತ್ತು ಶೇಕಡ 90ಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮತದಾರರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ವಂದನೆಯನ್ನರ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಗಳು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಭಾರಿಯ ಚುನಾವಣೆ ನಮಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆಯಾಗತಕ್ಕಂಥದ್ದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಏಳಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಬಡ ಜನರ ಏಳಿಗೆಗೆ ಏನು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿವೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಆವಲಂಬಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮತದಾರರು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಋಣಿಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಆದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಬಹು ಮತ ಪಡೆದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಚುನಾವಣೆಗೆ ಬನ್ನಿ, ಚುನಾವಣೆ ಆಗಲ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ.

2-30 ಪಿ. ಎಂ.

ನನಗೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು 30 ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರೂ ಕೂಡ ಮತದಾರರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅಯಾಯಿ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವು ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಹಾಗೆಮತ ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಆ ಮತದಾರರನ್ನು ಒಂದೇ ತರಹದ ಮನೋಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು ನೂಕುವಲ್ಲ, ಮತದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಇವೊತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯಿತು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ದಿಲ್ಲೆಯ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ದಿಲ್ಲೆರತಕ್ಕ ಪಾಂಚರಸ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಡವರ ಏಳಿಗೆಗೆ ಅಡ್ಡ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದು, ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಮಾನ್ಯ ಸಂಜೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಚುನಾವಣೆ 5-6 ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಬಡವ ಮತ್ತು ಬಡಿದರ ಒಂದು ಯುಧ ಅಥವಾ ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. 1971ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ, ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ; ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಗಾರರು ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ನಾವು ನಮ್ಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಜನರು ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ಅರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಬಹಳ ಜನರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಹಲವರು ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 30 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು, ಮೂರು ಜನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ಅವರು ಮಾಡುವುದು ಸರಿ

ಯಲ್ಲ ಎಂದು 1971ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಪುನಃ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಕೊಡಿ ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಧಿಕತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಜನರ ಮುಂದೆ ಹೋದರೆ, ಇವೇತು ಜನರು ಅಪೊಂದು ದಡ್ಡರಾಗಿಲ್ಲ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸುಮಾರು 40 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಹಾಲಿಗೆ ತಂದು ಆಯಾಯ ಜಮೀನು ಉಳಿತಕ್ಕುವಿಗೆ ಒಡೆತನ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದೆವು. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ, ನವಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅಕ್ಕದಿರುವಂತೆ ಜಮೀ ನ್ನಾರರು ಯಾವು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಅವರ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಕೋರ್ಡ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ, ಆ ಕೋರ್ಡಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳು ವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಅದೇ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ, ಗೇಣಿದಾರರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ಸ್ವಲ್ಪಯವಾಗಿ ಅನುಭವ ವಿಷಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರ ಮೂಲಕ ತೀರ್ಮಾನ ವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವೊತ್ತು ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ಸ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವಿಯರ್ ಆಗಿ, ಕಾಲಹರಣವಾಗುತ್ತದೆ, ಕಾನೂನು ನಿಬಂಧನೆ ಮೇಲೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನು ವುದರ ಮೇಲೆ ಇವೊತ್ತು ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಈ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಸಮಿತಿಗಳು ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ಇಷ್ಟತ್ತು ಸಾವಿರ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿವೆ. ನನ್ನ ಸೆಲೆಕ್ಷರಾದ ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕ್ಯಾಲಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಇದು ಇನ್ನು ಹತ್ತು, ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅದು ಕೆವಲ ಅನು ಭವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಅನುಭವದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಐದು ಸಾವಿರದ ಎಂಟು ನೂರು ಎಂಭತ್ತಾರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಒಂದುನೂರ ಎರಡು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಅವುಗಳು ತಾವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು ಬರತಕ್ಕ ಅರ್ಜಿಗಳು. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಕಾರ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಹತ್ತು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ, ಆದರೆ ನಾವು ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಅಂದರೆ ಮುವತ್ತು ಮುವತ್ತೈದು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಇವೊತ್ತು ಟ್ರಬ್ಯುನಲ್ಸ್‌ಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರೆಡ್‌ಲೈನ್ಸ್ ಇದೆ. ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಂದನೂರ ಎರಡು ಅರ್ಜಿಗಳು ಎಂದರೆ ಅದು ಸಮ್ಮತಿ ಆಯಿತು. ಪಾರ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕೂಗಿ ಕರೆಯಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದಂತಾ ಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ಎರಪ್ಪಗೌಡ.—ಇವೊತ್ತು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ತರಿಸಿ ನೋಡಬಹುದು, ನಾವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಯಾವ ತರಹ ಫಾರಂಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇದ್ದಂತವುಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇದ್ದಂತವುಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಬಂದಾಗ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುತ್ತ ಬರದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ನರಸಿಂಹ ರಾಜ ಪುರದಲ್ಲಿ 1696 ಕೇಸುಗಳನ್ನು 1976ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈ 31ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮುಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಾಲ್ಕು ರ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಬ್ಯುನಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಚೇರಮನ್ಸ್ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು 20 ದಿವಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಎಂ.ಎರ್.ಎ ಗಳು ಇರಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ, ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಇಾರೆ ಯಾರು ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅದನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಈ ಒಂದು ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೊಡಕು ಏನು ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್

ನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ನಾವು ಮೊದಲು ಕಂನೂನಿ ನಲ್ಲ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಣ್ಣ ನಣ್ಣ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಒಳ್ಳೆ ಯದ್ದೇ ವಿನಹ, ಆ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಜೈಜರಿಗೆ ತರಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದೊಂದು ತಾಲೂಕಿಗೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅರಾಟಪಂಚ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು, ಯಾರು ಮೈಸರ್ ಹುಡುಗರು ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಅಂಗವಿಕಲರು ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ವಿಧವೆಯಿಂದಾದರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪೇಪಂಚ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದೊಂದು ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹಿಂದೆ 20 ಕಂತ ಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಿಯಾರಿಸಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಈಗ ನೇರವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಡಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಬೇರೆ ಒಂದು ಕೆಸಬನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ, ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಜೆಗಳು, ಅವರಿಗೆ ಕೊಡ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು; ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕೊಣ್ಣಂಪುಲ ರಂಗಪ್ಪ ನವರು ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಏನಾವರೂ ತಮಾಷೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಇದು ಬದವರ ಬಂಧು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಬದವರಿಗೆ ಬಂದೂಕಿ ಅನ್ನುತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ಜೀತ ಪದ್ಧತಿ ಬುಣ ಪರಿಹಾರ, ಜನತಾ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದು ಬದವರಿಗೆ ಬಂದೂಕಿ ಏನುಮಾನ್ಯಲಂಗಪ್ಪನವರು ಬಹುತಃ ಇದನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಡಿ, ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 13 ಸಾವಿರ ಮತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಮಗೆ ಬಂತು ನೀವು ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಕರುಣೆಯನ್ನು, ಏಷ್ಟು ದಿವಸವರೆಗೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಅವರಿಗೆ ಏಷ್ಟು ದಿನಸವರೆಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೂ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ತಾವು ಇವತ್ತು ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಡವರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ, ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಲ್ಲಿಸಾಗಿ ನಡೆ ಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿ ಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ತಂದಮೇಲೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನ್ನೂ ಕೂಡ ಆಡಿದ್ದು. ಇವತ್ತೂ ಇಂದಿರಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 60 ಕೋಟಿ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ತಂದಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 60-70 ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿರಬಹುದು ಅಷ್ಟೆ, ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಪರಾಧಿಗಳೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಸಾವಿರ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಕೆಲವರಿಗೆ ಎರೋ ಒಂದೆರಡು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರಬಹುದು, ಹಿಂದೆ ಬೆಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕೆ. ಜಿ. ಅಕ್ಕಿಗೆ 11 ರೂಪಾಯಿಮರೆಗೂ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆಗ ಬದವರಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೂಡ ದಿನಸಿತ್ಯದ ವಸ್ತುಗಳು, ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಂದಾಗ ಬೆಂಬಾಯಿ ನಗರದ ಜನರಿಗೇ ಆಲ್ಲ, ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯು ತೊಡಗಿದವು ಈ ರೀತಿ ಬದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದದ್ದನ್ನು ತಾವು ಯಾರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇವತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನೂರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇನ್ನುಳಿದ 99 ಜನರಿಗೆ ಏಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನು ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಯಾರೂ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವರೇ ಈವತ್ತು ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇವರು ಹಿಂದೆ ಟಾಂ ಟಾಂ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಈಗ ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಇವರು

ಟಾಂ ಟಾಂ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಓಡಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಅನುಭವ ಮುಂದೆ ನಮಗೂ ಬರುತ್ತದೆ, ನಿಮಗೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡೋಣ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಏನು ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ, ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಏಂಬುದನ್ನು ನಾವೂ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ನೀವೂ ಕೂಡ ನೋಡಿದ್ದೀರಿ. ಶ್ರೀಗೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಹೇಬರ ಕೇರಿ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಈವರು ಬಿಡಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಡೋಲು ಬಜಾಯಿಸಿ ಹೋಗುವುದು ಮಾಮೂಲಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಫುನ; ಶುರು ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೊಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ ಅಂಥ ರಾರಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜನ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪ.—ಇದೂ ಹೇಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಕತೆ ಒಂದು ಗಾದೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಏನೆಂದರೆ 'ಕಂಬಳಿ ಎಂದು ಕರೆಯನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡರೆಂತೆ' ಎಂಬುದಾಗಿ, ಹಾಗೆಯೇ ನೀವೂ ಕೂಡ ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಈಗ ಮೊದಲು ಹಿಡಿಯೋಣ ಅನಂತರ ಅದು ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ, ಇದರ ಸಜವಾದ ಸತ್ಯ ಏನು ಎಂಬುದು ಮುಂದೆ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ರಾಯಬರೇಲಿಯಲ್ಲಿ 250 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಂದ ಒಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಗೆದ್ದು ಬರುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು, ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಟಾರ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಈ ರೀತಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಬಡವರಿಗೆ ಒಂದು ಸೈಕಲ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದುದು ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗುಡಿಸಲು, ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜಮೀನು, ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾ ಸೌಲಭ್ಯ, ಹಾಸ್ಟಲ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಇವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಅನುಕೂಲಗಳು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಅಂಥವರು ಒಟ್ಟು ಕೊಡದೇ ಇರಬಹುದು, ಇದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಡವರನ್ನು ಬಡವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಈ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವು ಹೀಗೆ ತಂದಿದ್ದು ಬಡವರು ಇನ್ನೂ ಬಡವರಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಇದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆಯಾದರೂ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವತ್ತು ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ 4 ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಆಳಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ 10 ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಆ 10 ಜನ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೈತುಂಬ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹೊಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಪುಟ್ಟಿಯಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ, ಆ ಬಡವನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಂಘ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತ ರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಜೊತೆಗೆ ಬಹಳ ಧಿವಸಗಳಿಂದ ಇದ್ದಂತೆ ಜಿಡೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆ ನಮಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಆಳಿಗೆ ಹತ್ತು ಜನ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಸೀರೆ ಒಗೆಯುವುದು, ಒಬ್ಬನಿಗೆ ದನಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ತರುವುದು, ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಕಸ ಹೊಡೆಯುವುದು, ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ನೀರು ಸೇದಿ ಹಾಕುವುದು ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಾವು ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಏನೇನು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಹಳ ಕಠಿಣವು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್

ನಂಜೇಗೌಡರು ಒಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನತೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಅನ್ ಆಥರೈಸ್ಡ್ ಅಕ್ಯುಪೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಯಾರು ಯಾರು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನ್ ಆಥರೈಸ್ಡ್ ಆಗಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಅಗಾಧದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಗಿಡ ಮರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜನರು ಕಡಿದು ಹೋಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ದಿನೇದಿನೇ ಕಾಡು ಬರಿದಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಷ್ಟು ಮರಗಳು ಕಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶದ ಬೇಲಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿವೆ. ಎಷ್ಟು ಮರಗಳು ಬೇಲಿಯಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಬೆಳೆದಿವೆ ಎಂದು ದನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೇನೆ ಈಗ ಬಡವರು ಅವರವರ ಮನೆಗಳ ಹತ್ತಿರವೇ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೊಪ್ಪಿನ ಬೆಳೆ, ದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ದಾವಾಪೂ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಪ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವರವರಿಗೆ ಆ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನವರೇ, ನಾನು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 1971-72ರಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರ 11.97 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈಗ ಅಂದರೆ 1977-78ರಲ್ಲಿ ಇದೇ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ 41.4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 224 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಈ 224 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಅಂದರೆ ಇದೇನು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ್ದು ಎಂದು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಭಾವಿಸಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ತಾವು ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಸಂಬಳಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಷ್ಟು? ಔಪಧಿಗೋಸ್ಕರ ಎಷ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ಎರಪ್ಪಗೌಡ.—ಇದನ್ನು ನಾವು, ನೀವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ಯಾರೂ ಕೂಡ ಬರೀ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನೇ ಒಪ್ಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಿದರ ಜೊತೆಗೆ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳೂ, ನರ್ಸ್‌ಗಳೂ, ಆಯಾ ಇತರ ಎಲ್ಲರೂ ಔರೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಬಂದಮೇಲೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಎಲ್ಲಿದೆ ದುಡಿದು ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಸುಮಾರು 113 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೆಲವರು ಬಿಟ್ಟು ತಲೆ ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಡಹೋದರು. ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾವು ಬರೀ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಹೊರತು ಈ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಂದ ರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಪೀರಿಯಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಆಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಸಂಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು, ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಆರಿತುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ರಾಜಕೀಯರಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಈ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ತಂದು ಅನೇಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳುವಾಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿನಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ತಂದಿರುವ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದಂಥ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದೊಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು, ಅವರನ್ನು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಯಜ್ಞಪಶುವನ್ನಾಗಿ ಬಲ ಕೊಟ್ಟಿರಲು ಎಂದು ವಿಷಾದ ಪಡುವಂತಾಗಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಒಬ್ಬ ದುರಂತ ನಾಯಕರೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಕಾರಣವಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ. ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನ ಮುಖಂಡರಾಗಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಒಂದು ವಾದವನ್ನು ಇಚ್ಛಾಗ ಅವನ್ನು ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇದ್ದಂಥ ವಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸೇವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕರಾಯಿತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಕಾಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ವಿದ್ಯಾಮಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಇಂಥ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದು ಒಂದು ಕಲ್ಪನೆಯೆಂದು ಊಹೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರೇ ಹೇಳಲಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ತಾವೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಹೌದು ಅವರೂ ಕೂಡಿ ದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಜೊತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನೂ ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಿಂದ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಪಡೆಯಬೇಕಾಯಿತು. ತೆಗೆಯುವರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ನಾಟಕ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ ಆದುದರಿಂದ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಒಬ್ಬ ದುರಂತ ನಾಯಕರೆಂದು ಕರೆದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಈ ದುರಂತ ನಾಯಕರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲಿನ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಈವತ್ತು ಸಾವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬದರಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ, ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಜನತಾಪಕ್ಷವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಜನತಾಪಕ್ಷದ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ, ನಾವೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಥ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ. ಲೋಹಿಯಾರವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಇಳಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನೆಹರೂರವರ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾರ್ಕಂಥ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನ ಅಂದಿನಿಂದ ಈಡು ಇಂದಿನವರೆಗೂ ನಡೆದು ಈಗ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿತು.

SRI K. H. RANGANATH.—If the Hon'ble members wants to be fair to his departed leader Dr. Lohia, I say that Lohia did not want to do this job with the help of the Jan Sangh. I was also a

great admirer of Dr. Lohia just like my hon. friend. He never said it and he never wanted to shake hands with the Jan Sangh. He was not for the division of this country also. His last article before his death would be an eye opened to my hon. friend. He never wanted them to join hands with the Jan Sangha and defeat the Congress and form the Government. and further, bring back according to their own election manifesto Gandhism with the help of Jan Sangh.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥರವರು ಡಾ. ಲೋಹಿಯಾರವರ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎನ್ನುವ ಕೃಂಧ ಈ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ದಹನ ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಕ್ಷಸರ ಸಂಹಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಾರದು ಎನ್ನುವ ವಾತವ್ಯವು ಕೂಡ ಡಾ. ಲೋಹಿಯಾರವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಡಾ. ರಘುವೀರರವರ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತಾಗ ಅವರ ಚುನಾವಣೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂಥ ಡಾ. ಲೋಹಿಯಾರವರನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥರವರು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಎಂದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ.—ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ 2500 ಬಾರಿ ಫೈರಿಂಗ್ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದರು 'Shoot at sight—shoot to kill' ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ, ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಂದೋಲನ ನಡೆದಾಗ 1955ನೇ ನೆವೆಂಬರ್ ಮತ್ತು 1956ನೇ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ 2500 ಸಾರಿ ಫೈರಿಂಗ್ ಆಯಿತು. ಇದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯರಾದ ಸಿ.ಡಿ. ದೇಶಮುಖರವರು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಬೇಸರಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಂಸತ್ತಿಗೆ ತಮ್ಮ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. 1955ರಿಂದ 1967ರವರೆಗೂ ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಡಾ. ಲೋಹಿಯಾರವರು ಈ ಮುಕ್ಯಾಲುಭಾಗ ಜನ ಸಂಘದ ಬಾವುಟದ ಮೇಲೆ ಬಂದಿಂಚು ಹಸಿರು ಬಾವುಟವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೇಳುವುದು. let us be fair to Dr. Lohia and this theory. Not only he wanted this country should be one, but also one day these two countries should combine together. What is the answer of the Hon'ble member to the very statement of Sri Balraj Modhak after resigning his membership that the Jana Sangh people are being controlled by the B.S.S. in the election.

He joined the Janatha party. He resigned very recently. Anyway I want to be fair to Dr. Lohia and his theory. I expect my friends here as his representatives of his ideologies.

3-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥರವರು ಈಗ ನಮಗೆ ಹಳೆಯ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ನಾನು ಡಾ. ಲೋಹಿಯಾ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಫೇರ್ ಆಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕೃಂಧಾದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಪಾಣಿಕವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಒಂದು ದಾಸ್ತಕ್ಕೆ ಬಳಗಾಗದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ನಾನೂ ಸಹ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರಂತೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಒಂದು ಮಾತು ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯ. ತಮ್ಮಂತಹ ಜನರನ್ನು ಜನಸಂಘದಂತೆ ಭೇಷವು ಎನ್ನು ಹಿಡಿದಿದೆ ಆ ಭೇಷ ಹೋಗದೇ, ಇವತ್ತು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಸಂದರ್ಭ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳೋಣ. ಅದರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಪರಿವರ್ತನೆ ಎಂದೆ ಇದರಿಂದ 18 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಜಯಪ್ರಕಾಶರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶ್ರೀರಾಜೇ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಯಾವ ಪರಿವರ್ತನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ತಾವು ಈಗ ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರವುದರಿಂದ ಕಾಲವೇ ನಿಮಗೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಇದನ್ನು ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸೋಣ. ತಾವು ಇವತ್ತು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಸುಮಾರು 30 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಭಾಷಣ ಸಾಕಷ್ಟು ನಡೆದಿದೆ.

ಬಿಡು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನೀವೂ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ,

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾವು ನೀವು ಇಬ್ಬರೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಆಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೇರಿದ ಹಾಗೆ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರುಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೇ ಈದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೀರೇ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಯಾರನೂ ಮುಟ್ಟದ ಹಾಗೆ ಬುಡಿದಂತೆಕೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಈ ಸಂಸ್ಥಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅವಸಾನವಾಯಿತು ಎಂದು ತಿಳಿದ ತಕ್ಷಣ ನೀವೂ ಯಾವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಈಗ ಸಂಸ್ಥಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ 50 ಸೀಟು ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು “ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ಕಳ್ಳ ಎಂದರೆ ಹೆಗಲು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಂಡ” ಎಂದಹಾಗೆ ಎಂದು ಬಿಟ್ಟರು. ಅವರು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿ ಈ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಬದರಾವಣೆ ಆಗಿಬಿಟ್ಟರು. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಕರೆಯದೇ ಇದ್ದರೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಅವರು ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಾದರೆ ಇಡೀ ದೇಶದ ಜನ ನನಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದಿನಗಳನ್ನು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಅವರು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ನವರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಶ್ರೀಜಯಪ್ರಕಾಶ್‌ನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾತಿನ ಆಧಾರವೇ ಮೇಲೆ ಇವತ್ತು ಏನೋ ಒಂದುಕಾರಣದಿಂದ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಮೀರು ವಂತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಕೆಳಗೆಇಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಹ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತಹ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾವು ಎಂದೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಕ್ಕಿರಾಯ ಅವರೂ ಸಹ ಇದೇ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಅವರೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ನಾವು ಹೊಣೆಗಾರರೂ ಅಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀಮುರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿಯವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವೇ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಅನುಚಿತ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂದಿನ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದಂತಹ ಕೆಲವು ಕಲ್ಪತಗಳಿಗೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಶ್ರೀಗೇಕಾಯಿಯನ್ನು ನೇರಿಸುವುದಾದರೆ ಆದು ಇನ್ನೊಂದು ತರಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಐಕ್ಯಮತ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಭಾರತ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತ ಎಂಬತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ದಕ್ಷಿಣರಾಜ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಭರವಸೆ

ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಂದ ಬಂದಿರಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಅನುಚಿತವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೋಕನಭೆಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದರೆ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ 26 ಸ್ಥಾನಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ. ಅವರು 1971ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದಂತೆ ಮತದ ಶೇಕಡಾವಾರು ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಮತ್ತು ಈ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದಂತೆ ಮತದ ಶೇಕಡಾವಾರು ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಹಿಂದೆ 1974ರ ರೋಕನಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಜನ ಆ ಕಡೆಗೆ ವಾಲಿದ್ದರೋ ಅಷ್ಟು ಜನರು ಈಗ ವಾಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಜನರು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಬೆಂಬಲದಲ್ಲಿ ಈಗ ಅವರ ಶೇಕಡಾ 10ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ನೇಹಿತರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಜನರು ಜನತಾ ಪಕ್ಷವನ್ನು ತೀರಾ ಕಡೆಗಣಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ರೋಕನಭೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮಧ್ಯೆ ಇರಬೇಕಾದಂಥ ಸಂಬಂಧ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮದುಲಮಯಿ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಏನೆಂದರೆ ಅವರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಅವರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅದೇ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಚರಣಸಿಂಗರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯವಾಜಪೇಯಿ ಅವರು ಹೇಳಬೇಕಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಈ ಒಂದು ಬದರಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಬಂದುಬಿಟ್ಟರು, ಅವರು ಭಾಷಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾ ಈ ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಹಳವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಶೋಷಿತ ವರ್ಗದ ಜನರಿಂದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಶಕ್ತಿಯಾಗಿಯೇ ದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಜನರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈಜನ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮಾಡಿದಂತೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಪ್ರಗತಿಯ ಸಾಧನೆಗೋಸ್ಕರ ಇವತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬೆನ್ನು ನೆಲೆದಿರಿಸಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಇದನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಆರೋಪಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರಿಗೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು, ಹಂಪನಗಿರಿಜನರ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ನಾನು ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವ ಜನ ನಿಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ನಂಬಿ ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಂಬಿ ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದರಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಮಾಡಿದಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಾದರೂ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಇವತ್ತಿನಿಂದಲೂ ಆರೋಪಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಈ 10 ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು, ನಿವೇಶನ ಹಂಚತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. 20 ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬಂದಿದ್ದು 1975ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ 25 ರಂದು ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಘೋಷಣೆಯಾದಮೇಲೆ, ಅದರ ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮಲಿ ಹೊರುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಯಾರ ಹೆಸರನ್ನೂ ಹೇಳಬಾರದು ಎಂದಿದ್ದೆ. ಈಗ ಅವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ; ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಂಜಯಗಾಂಧಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಐದು ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಸೇರಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆಯೇ 25 ಪ್ರಕಟಣೆಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್‌ನವರು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಪೇಪರ್ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಕಟ್ಟಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ; ಆ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲೇ ಬರೆದಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾ ನಿಲಯದವರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ 25 ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು, ಜನತಾ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸತಕ್ಕ, ನಿವೇಶನ ಹಂಚತಕ್ಕ, ಮತ್ತು ಮಲಿ ಹೊರುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು

ಬಡಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರಲ್ಲಾ ಇವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ತುಂಬ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮೂರು ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಂದು ಯಾತಕ್ಕ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಇವತ್ತು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಯವರ ಚಿತ್ರ, ನೆಹರೂವರ ಚಿತ್ರ ಇದೆ. ಈ ಪಾಲಿನಲ್ಲಿ ದಿವಂಗತ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಇಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಈ ಮನೆಯಿಂದಲೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ರೋಕನೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾತಕ್ಕ ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದಂತಹ ಅಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಬೇಗ ಮರೆತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಸಂಜಯಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ಲಾನದಲ್ಲಿ ದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹಾಕಿದ್ದಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಉಚಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅದರೂ ಕೂಡ.....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ತಿಮ್ಮಯ್ಯ.—ಈಗ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ತಾವು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಗಜ್ಜೀವನರಾಂ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಆದರ್ಶವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ...

MADAM SPEAKER.—Those things cannot be discussed here.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇವತ್ತು ನಾನು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಯಾತಕ್ಕ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯ. ಅಂತಹವರು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೇ ತೋರಿಸಬೇಕು; ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಅವರನ್ನು ದೊಡ್ಡ ನಾಯಕ (Big Leader) ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಹ ಸಾಧನೆಯನ್ನು, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರವರ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ಏನೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಮಲ ಹೊರುವಂತಹ ತದ್ವತ್ತಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಜಾಗ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಇದನ್ನು ಭರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬೆಳ್ಳಿಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಣೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆ ಆದೇಶವನ್ನು ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಅಂದಿನ ಪ್ರಧಾನಿಯವರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ಅಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬೆಳ್ಳಿಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು ಇಷ್ಟು ಅಂಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಇಡೀ ಪಡುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಯಾರ ಮೈಯಿಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಮರೆ ನೆಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುನ್ನಿ ಅವರ ಕಾಲದಿಂದ ಇತ್ತು. ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಡೌರಿ ಸಿಸ್ಟಂ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕಾನೂನು ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅವು ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನು ಬದಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವು ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಜಯಗಾಂಧಿಯವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಸೇರಿತಕ್ಕದ್ದು ಯಾತಕ್ಕ. ಇದನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಬಂತು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸಮಂಜಸವಾದುದಲ್ಲ. ಇವು ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಪಕ್ಷ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಕಾನೂನು ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಂದು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿದೆ. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 25 ವರ್ಷವಾದ್ದರಿಂದ ಬೆಳ್ಳಿಹಬ್ಬವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಆಚರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಬಂದು ಅದು ನೆನಪಿಗೆ

ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪಕ್ಷ ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತು ರಾತ್ರಿಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಪ್ರಧಾನಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿರಲಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಗೌರವ ಸಲ್ಲಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಅವರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕುಂದು ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಯಾರೇ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಲಿ ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಸಲ್ಲುವದೇ. ಇವತ್ತು ಮುರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ ಅವರನ್ನು ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಇವತ್ತು ಯಾವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ಇರಲಿ ಅವರು ಪ್ರಧಾನಿಯೇ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮುಂದುವರಿದು ಹರಿದ್ವಾರ ಗಿರಿಜನಗಿರಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳೂ ಕರಾರುವಾಕಾಗಿಲ್ಲ. 10-5 ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಕರಾರುವಾಕಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಮುಂಧರಾಗಿ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮಾತ್ರ ಹರಿದ್ವಾರಗಿರಿಜನಗಿರಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ, ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅದು ಸಾಧುವಾದುದಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿತ್ತು, ಈಗ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಚಿತ್ರ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸ ಅವರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ನಾನು ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಹೇಳಲಿ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾವೂ ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅವರ ಬಹುಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಜನರಲ್ಲಿ ಸಂತುಲನ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನನ್ನ ಮನವಿ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನವಾಜ ಕರಾಣಿ ಇರಾಖೆಯು ಬರ್ಕು ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಟ್ಟು ಹಣದಲ್ಲಿ ಹರಿದ್ವಾರಗಿರಿಜನಗಿರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶೇಕಡ 75ರಿಂದ 80ರಷ್ಟನ್ನು ಬರ್ಕು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿರುವಂಥ ಮಾತು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಮನೆಯ ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. 1971-72ರಲ್ಲಿ ವುಮನ್ ವೆಲ್ಫೇರ್ ಸೆಂಟರ್, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 367 ಇದ್ದರೆ ಈಗ 518 ಆಗಿದೆ. 1971-72ರಲ್ಲಿ ಬಾಯ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಗರ್ಲ್ಸ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳು 370 ಇದ್ದರೆ ಈಗ 397ಕ್ಕೆ ಏರಿತು. 1971-72ರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇನ್ ಏಡ್ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್ 251 ಇದ್ದರೆ ಇವತ್ತು 391 ಆಗಿದೆ, ಆಶ್ರಮ ರಿಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್ 71-72ರಲ್ಲಿ 134 ಇದ್ದರೆ ಇವತ್ತು 146 ಆಗಿದೆ; ಟೈಲರಿಂಗ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್ 71-72ರಲ್ಲಿ 49 ಇದ್ದರೆ ಇವತ್ತು 59 ಆಗಿದೆ; ಮೊಬೈಲ್ ಹೆಲ್ಪ್ ಯೂನಿಟ್ 71-72ರಲ್ಲಿ 7 ಇದ್ದರೆ ಇವತ್ತು 6ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ; ಮಲ್ಟಿ ಪರ್ಪಸ್ ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಲೇಬರ್ಸ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್ 71-72ರಲ್ಲಿ 8 ಇದ್ದರೆ ಈಗಲೂ 8 ಇವೆ, ಕಾಯಿರ್ ಯೂನಿಟ್ 71-72ರಲ್ಲಿ 6 ಇದ್ದರೆ ಈಗಲೂ 6 ಇವೆ, ಕ್ರಾಪ್ ಸೆಂಟರ್ಸ್ 71-72ರಲ್ಲಿ 4 ಇದ್ದರೆ ಈಗಲೂ 4 ಇವೆ, ಟೈಲರಿಂಗ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಯೂನಿಟ್ 71-72ರಲ್ಲಿ 7 ಇದ್ದರೆ ಈಗಲೂ 7 ಇವೆ, ಹುಡ್ಕೋ ಟ್ರೈಬಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ 71-72ರಲ್ಲಿ 4 ಇದ್ದರೆ ಈಗಲೂ 4 ಇವೆ, ಅಕ್ಯುಪೇಷನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್, ಫಾರ್ ವುಮನ್ 71-72 ರಲ್ಲಿ 2 ಇದ್ದರೆ ಈಗಲೂ 2 ಇವೆ. ರ್ಯಾಕ್ ಅಂಡ್ ವೇರ್ ಸೆಂಟರ್ಸ್ 71-72ರಲ್ಲಿ 2 ಇದ್ದರೆ ಈಗಲೂ 2 ಇವೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ, ಒಂದೆರಡನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿವೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಕೆಲಸ, ಹಿಂದೆ ಯಾರು ಮಾಡದಂತಹ ಕೆಲಸವೇನು ಅಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು

ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಇವತ್ತಿಗೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ; ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ದುಡ್ಡು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ವಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇರಾಖೆಯಿಂದ ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಪುರಸಭೆಯವರು, ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಶೇಕಡ 18ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡಲಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏಕೆ ಶೇಕಡ 18 ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ? ನೀವು ಅಂಜುಬುರುಕರಾಗಿ, ಯಾರನ್ನೋ ಹೊಗಳಿಕೊಂಡು, ಯಾರನ್ನೋ ಮೇಲೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅಗಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಎಂದೆಂದೂ ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. 30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೂ ಶೇಕಡ 7ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಕೂಲಿಗಾರರು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೋ ಅವರು ಇವತ್ತಿಗೂ ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ಬಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? 5ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 20 ರಷ್ಟು ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದಿರುವವರು ಶೇಕಡ 35 ರಷ್ಟು ಒಟ್ಟು ಶೇಕಡ 55. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಒಟ್ಟು ಬರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಅರ್ಧಭಾಗದಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ 25-30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಅದು ಶೋಚನೀಯ. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಒಟ್ಟು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 1-2-5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ದುಡ್ಡಿನ ವಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಇವತ್ತು 5 ಕೋಟಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಇವತ್ತಿನ ದಿನದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 25-30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಿವ್ವಳವಾಗಿ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. 1975ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಲಭ್ಯ ಹೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೃಷಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 1250 ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು, ಎತ್ತರಗಳ ಸರಬರಾಜಿಗೆ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು, ಉಪಕರಣಗಳ ಸರಬರಾಜಿಗೆ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು, ಬೀಜ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಸರಬರಾಜಿಗೆ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು, ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ 3550 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜನನಾವಣೆ 15 ದಿವಸಗಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನು ನೋಡಿದ ಪ್ರಕಾರ, ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 2 ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೂ ಸಹ ಈ ಸಾಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. 1972 ರಿಂದ 1975ರ ವರೆಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 150-200-300 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಕೆಲವು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟು ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಶತಮಾನ ವರ್ಷಗಳೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸುಮಾರು 10 12 ಸಾವಿರ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯೇ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೂ 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಾಲಮೇಲೆ ತಾವು ನಿಂತು ಕೊಂಡು ಸ್ವಯಂಶಕ್ತಿ ಪಡೆಯುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. 30 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ 20 ಸಾವಿರ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ವೇಳೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದವು. ಇವತ್ತು 93 ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಫಾರಂಸ್ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನಗೋಸ್ಕರ

ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದರೂ ಅವು ಒಂದೂ ಕೂಡ ಚನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಫಾರಂಗಳೂ ಸಹ ಲುಕ್ಕಾನಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕೆ ಬಂಡವಾಳವೆಲ್ಲ ವೈರ್ಧವಾಗಿದೆ, ಅಂಥ ಫಾರಂಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಮುನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬೆಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಗತಿಪಥ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ ವರ್ಗದ ಅರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಕೃಷಿಯೇ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಕನುಬಾಗಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ 120 ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಅರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಂದಾಇದೆ. ಅದರ ಅವುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ತಾನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಒಳಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಆ ಕೆಲಸಗಳು ಹೊಗಳಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ದಿವ್ಯಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೇಸಿಗಿಯ ಕೆಲಸ ಬೇರೆ ಏನು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಭ್ರಾಂತಿ ಬರುವ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರೆಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರಿಗೆ ಸಾಧುವೆಲ್ಲ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಜನಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಚನ್ನಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

3-30 P.M.

[SRI K. M. RUDRAPPA in the chair]

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದನ್ನೇ ಪಂಚಮಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಇನ್‌ಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಮಂಜೂರು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 216 ಜನಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಾಬಿನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕುದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಜನರಿಗೆ, ಕುರಿಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಜನರಿಗೆ ಈ ಒತ್ತಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 20 ಸಾವಿರ ಗ್ರಾಮಗಳು ಇವೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗಿಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕನಿಷ್ಠ 5 ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ 30 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 150 ಕುಟುಂಬದ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸರಾಸರಿ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ತಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಯಾವ ಜನ ನಿಮಗೆ ಚೆನ್ನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತದಾನ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ತಂದರೋ ಆ ಜನರಿಗೆ ನೀವು ಮಾಸಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಏನು? ಮನೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು, ನೀವೇತನ ಹಂಚತಕ್ಕದ್ದು, ಜೀತ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದ್ದು, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಜನತಾಗೃಹ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ಮೊದಲನೇ ವರ್ಷ 8 ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರು. ಅದರ ಅದೇ ಎರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 14 ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಮನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 50 ಸಾವಿರ ಮಾತ್ರ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ 50 ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅರ್ಥದಾಗದಷ್ಟು ಮನೆಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು 7 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇನ್ನೂ ನೂರು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರ ಶತಮಾನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 20 ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬದವರ ಉದ್ಧಾರ ಆಗಿಲ್ಲವೇ? ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಜನರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿಲ್ಲ ಹಸಿದಂಥ ಜನರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಗಂಜಿ ಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಘೋರ್ಷಡೆಯವರು ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂಟು ಆಣೆಯನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಲೂಟಿ ಹೊಡೆಯುವವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ರಾಗಿ ಮುದ್ದೆ, ಗಂಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು, ಅವರು ಬದುಕುತ್ತಾರೆ. ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಲೂಟಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. 30 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಮಾತ್ರ ನೆರಳು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಅವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ತಮಗೆ ಕೋಶ ಬಾರದೇ ಹೋದರೆ, ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿದೆ. ತಾವು ಈಗ 30 ವರ್ಷದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೂ ನೀವು ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಬಹುಶಃ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಮೊದಲನೆಯವನು. ಇನ್ನು ಈ ಜನರಿಗೆ ಮುಖಕ್ಕೆ ತುಪ್ಪ ಹಚ್ಚತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಸಾಕು ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—1967 ರಿಂದ 71ರ ವರೆಗಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 424 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. 72 ರಿಂದ 77ರ ವರೆಗೆ 901 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ತಾವು ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷ ಪಡಬೇಡಿ. 1967 ರಿಂದ 1972ರ ವರೆಗೆ ಸುಮಾರು 191 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1972 ರಿಂದ 76ರ ವರೆಗೆ ನೀವು 208 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಫೆಡ್ರಲ್ ಆಫ್ ರೇಟ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಫೆಡ್ರಲ್ ಆಫ್ ರೇಟ್ಸ್ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 60 ರಷ್ಟು ಈಗ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈಗಿನ 208 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು 150—160 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಮ ಹಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿದೆ. 1966 ರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹಾಸಿಂಗ್ ಕೋ—ಆಪರೇಟಿವ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು ಆಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು 20 ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ತಾವು ಏಕೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ? ಅಲ್ಲಗೆ ಅವನ್ನು ಏಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೀರಿ? ಅದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಜಾಸ್ತಿಯೆಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ನೀವು ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನಹ ವಸ್ತುತಃ ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—ತಾವು ರೆಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಹಣದ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—13 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಭೂಮಿ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿದೆ, 18 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡುವವರೆದ್ದೇವೆ, ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 30 ಸಾವಿರ ನೀರಾವರಿ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, 82 ಸಾವಿರ ಭಾವಿಗಳಿಗೆ ಎದ್ದುಚ್ಚಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಇದನ್ನೂ ಸಹ ತಾವು ಹಣದ ಮೇಲೆ ಆಳತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ತಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ನೀರಾವರಿಗೆ ಪಳಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಾವರಿಯ ಕೆಳಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನೀರಾವರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 10 ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. 26 ಮಿಡಿಯಂ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಇವು ಇನ್ನೂ ವರೆಗೂ ಸ್ವೀಕೃತವಾಗಿಲ್ಲವೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ್ದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಐದನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈವೊತ್ತು ಒಂದು ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಲಿ, ಘಟಪ್ರಭಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಲಿ, ಒಂದು ಮಲ ಪ್ರಭಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ನಾರಾಯಣಪುರ ಡ್ಯಾಮ್ ಆಗಲಿ, ಈ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಏನು ಇವೆ ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಅವರೇ ಅಡಿಗಲ್ಲು ಹಾಕಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ್ದರೆ ನಾನು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಏರ್ಪಾಡ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇವರು ಯಾವ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಂಥಾ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕೆಲಸಗಳೂ ಕೂಡ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮಲಪ್ರಭಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆನ್ವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿ ಅದರ ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಸಹ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳೇ ಆಗಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗಿರಲಿ, ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗಿಲ್ಲದೇ ಇರಲಿ ಅದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಎಷ್ಟು ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಿಗೆ ನಾವು ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದು. ಈ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸತ್ಯಾಂಶವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರೇ ಕಿರಿಟಿ ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಕೊಟ್ಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿ ಈ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳು ಪೂರ್ಣ ಗೊಂಡಿವೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ನಾನು ಘಟಪ್ರಭಾ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸವೇ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಕರೆ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮುಂದೆ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಕರೆ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ಕೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ. —ಅ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗನಾಥ್‌ವರು ಈ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪತಕಕ್ಕಿಂತ ಇದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಹಾಸ್ಟಲನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅಗತಕ್ಕಂಥಾ ಖರ್ಚನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ 1973-74 ರಲ್ಲಿ 60 ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ 40 ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನೂ 20 ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಟ್ಟು ಅಂಕಿನಂಪುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈವರೆಗೂ ನಮಗಾಗಿ 392 ಹಾಸ್ಟಲುಗಳು ಇವೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಇವರು ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು 60 ಅವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು 70 ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉಳಿದಂಥಾವು ಬೇರೆ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ 5 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 100 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನೀವೇ ಯೋಚಿಸಿ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ. 30 ವರ್ಷವಾದರೂ ಈ ಹರಿಜನರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸಂಖ್ಯೆ 15 ಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವಂಥಾ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇನ್ ಏಡ್ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಸಾಧನೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂಥಾ ಸಾಧನೆ ಅಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹರಿಜನರ ಒಂದು ನೌಕರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವೇನೋ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅವರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿ ಸಿಗಬೇಕಾದಂಥಾ 18 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಜು ಚಂದ್ರಶೇಖರ್. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನವರ ಭಾಷಣ ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಈವರೆಗೂ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ 5 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂಥಾ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಟುನಾಗಿ ಏನು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದೆಯೇ ಆದದ್ದು ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲ. He has been the loyal to Congress-O. It is a revolutionary change.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ. —ನಾನು ಈಗ ನೀವು ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಈಗ ನೀವು ಮಾಡಿರುವುದು ಏನು. ಈ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಮಾಡಿರುವುದು ಎಷ್ಟು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನೀವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಶೇಕಡ 18 ರಷ್ಟು ಏನು ಸಿಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಈವೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದೆ ಅವರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಒಟ್ಟು ಮಾತ್ರ ಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರವೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಒಂದನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರಿ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈವೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದದ್ದು 2510 ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 15 ಅದರೂ ಇರಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಶೇಕಡಾ 4. 6 ಅಷ್ಟು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಎರಡನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 6074 ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು 311 ಅಂದರೆ ಶೇಕಡ 4.70 ರಷ್ಟು ಆಯಿತು. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 2,13,67 ರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು 15780 ಇದು ಶೇಕಡ 7.10 ಅಷ್ಟು ಆಯಿತು. ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 49,470 ರಲ್ಲಿ ಈವೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು 8611 ಅಂದರೆ ಶೇಕಡ 11.20 ಅಷ್ಟು ಆಯಿತು. ಹೀಗೆ

ಒಂದು, ಎರಡು, ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೆ ಶೇಕಡ 18 ರಷ್ಟೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇವರು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪೊತ್ತು ದೇಶದ ಕರ್ತೃಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಈ ಸದನದ ಒಂದು ಉಪಸಮಿತಿಯವರು 1975ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಅನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಕಟ್ಟಣಿ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ರೆಮೋ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಗೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫೋರ್ಮರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿ ಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಈ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ತಮ್ಮ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾವಾರು 18 ರಷ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇನ್ನೂ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅಲ್ಲವೇ? 6 ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದವರು ಇವರು ಈ ಹಿಂದುಳಿದವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತಕರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇಷ್ಟು ಸಮಯ ಬೇಕೇ? ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ನಾನು ಇದ್ದೇನೆ ಅಂತ ಸಮಾಧಾನದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಇದರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಜನ ವಕ್ರಲಿಂಗರು ಇದ್ದಾರೆ ಹೇಳಲಿ. ಯಾರು ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರು ಇದ್ದಾರೆ ಯಾರು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಮಾಜ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಒಬ್ಬಬ್ಬರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರಲ್ಲಾ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತಲ್ಲಾ!

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳುವುದು ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫೋರ್ಮರ್ ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಒಬ್ಬ ಹುಜನ-ಗಿರಿಜರನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೇರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತಲ್ಲಾ ಎಂದು

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಥಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಭಾಷಣ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. 6 ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು He is a champion of the backward classes ಅಂತ ಅವರೇ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಮುಕ್ತಕಂಠದಿಂದ ಆ ದಿವ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಪೊತ್ತು ಅವರೇ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ ಅದು ಏನೇ ಇರಲಿ ಈ ಪೊತ್ತಿನ ದಿವಪನ ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಂಕಪ್ಪ.—ಬ್ಯಾಕವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗೆ (6) ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈವಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪ ಪೊಯ್ಯಿಯವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಪೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಒಂದು ಹ್ಯಾಂಡಿಕಾಪ್ಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಪ್ರೋಪೋಸಲ್ ಅನ್ನು ಆಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪುರಸ್ಕೃತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರನ್ನು ಸಕ್ರೀಕಂಪನಿಯ ಧರ್ಮ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದಾದರೆ ಅವಕ್ಕೆ 3 ದಿವಸಮೊಳಗೆ ರಾಜ್ಯ ಮಾಡಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದುಳಿದವರ ಬಗ್ಗೆ ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆದರಿದ ಒಬ್ಬ ಮಾತ್ರ ಬೇಕು ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾದಂಥಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಾವನೂರು ವರದಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದವರು ಯಾರಾರು ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರು ಯಾರಾರು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಲಂಗಾಯಿತರನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದ್ದರೆ ಏನಾಗಿತ್ತು. ಅವರೇನು ಪಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರು ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡತನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಏತಕ್ಕೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಟ್ಟರು ಅನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ, ಗೊತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದುಳಿದವರೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ 5 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅವರಿಗೆ 15 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಒಟ್ಟು 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಂತ ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಬಿಡಬಹುದಾಗಿತ್ತಲ್ಲಾ? ಏತಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಚೌಕಾಶಿ ಮಾಡಿದರು?

ಅದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ಒಂದು ಕಸು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಜಿಕರ್ 15 ಮತ್ತು 16ರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಒಂದು ಅಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಮೆರಿಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಿಂದ ಎರೋಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಗೋದರ ಜನಾಂಗದವರಾಗಲೀ, ಕುಂಬಾರರ ಜನಾಂಗದವರಾಗಲೀ, ಹಜಾರುರ ಜನಾಂಗದವರಾಗಲೀ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರ ಜಾತಿಯ ಹುಡುಗರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಟಿಟ್ ಮಾಡಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಅದಕಾರಣ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಚಿಕ್ಕಿ ಕರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡುವಾಗ ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಏನು ಒಂದು ಅಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ನೆರವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಜ್ಞೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ಈಗ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 8 ರಷ್ಟು ಮೀಸಲು ಅರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏನು ಸವಲತ್ತನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರಿಗೂ ಸಹ ಅರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ತಾವು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಹಾವನೂರು ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಯಾರು ಉದ್ದಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಅರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು? ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರಲು ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು, ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ನಿಮಗೆ ಪುರುಸೊತ್ತು ಆಗಿಲ್ಲವೇನು? ಒಟ್ಟು ಪಡೆಯುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಪುರುಸೊತ್ತಾಯಿತು. ಅದೂ ಕೂಡ ತರಾತುರಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದರಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಲೋಪದೋಷಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ಇವರು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಅಜ್ಞೆಯನ್ನು ಏನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಹ ಒಂದು ಅಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೀರಿ ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಮತ್ತು ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ಮುಂದೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಬಿಡುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಅದಕಾರಣ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಆರೋಪಿಸಿ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈಗ ಕೆಲವೊಂದು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಏನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ, ಅವು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಂತಹ ಪ್ರೀತಿಶ್ವಾಸಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು, ಅವು ಏನಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ವಂಚನೆ

ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾಧನ ವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಹೋದರೆ ಅವರನ್ನು ಮುಂದೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿರುವ ಯಾರನ್ನೂ ತೃಪ್ತಿ ಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಳಿಸಾಕುವವರಿಗೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಂದಿ ಸಾಕುವವರಿಗೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಸುಗಳನ್ನು ಸಾಕುವವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಸಣ್ಣ ರೈತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೂ ಹಂದಿ, ಕೋಳಿ, ಹಸು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸಾಕಲು ಹಣದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಅವರು ಮುಂದೆ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸಣ್ಣ ಹಿಡು ವಳಿದಾರರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯ ಮಾಡಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಹಣದ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮೇಲೆ ಹೊರತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಅವರ ತಾಲೂಕು ಒಂದರಲ್ಲಿಯೇ 2500 ಜನರು ಜೀತ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ವಿಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನ ಜೀತ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ವಿಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಜೀತ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ವಿಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ನೌಕರಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಂದ ಸಾಲ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದುಕೊಂಡು ಜೀತ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಒಳಪಡದಿದ್ದವರಿಗೂ ಸಹ ಜೀತ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ವಿಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದವರೆಂದು ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ನಲ್ಲಿಯೂ ಯಾರು ಯಾರು ಜೀತಕ್ಕಿದ್ದವರು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇದ್ದವನ ಹೆಸರನ್ನು ಸಹ ಸೇರಿಸಿ, ಅವನಿಗೂ ಒಂದು ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನವರು ಆತನಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 8 ಚೀಲ ಭತ್ತ ಮತ್ತು 200 ರೂ. ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಹ ಅದು ಜೀತ ಪದ್ಧತಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಕೆಲವರು ಕೆಲವೊಂದು ಸವಲತುಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಂದರೆ ತಮ್ಮ ಆರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅವರು ಜೀತದಾಳುಗಳಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಒಂದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 2500 ಜನರು ಜೀತಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಜೀತಪದ್ಧತಿಯ ಒಂದು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾನೂನು ಒಂದು ದುರುಪಯೋಗ ನಡೆದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈಗ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 2500 ಜನರು ಏನು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಈ ಕಾನೂನಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಂತೆ ಕೆಲವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಜೀತದಾಳುಗಳು ಹೌದು. ಬೇಕಾದರೆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಲಿ, ಎಲ್ಲವಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಬಂದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 2500 ಜನಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಅದನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶ್ಕೃತ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲು ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಸರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಈಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 3 ತಿಂಗಳು, ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು, 6 ತಿಂಗಳು, ಒಂದು ವರ್ಷ ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಕಾಲದವರೆಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ, ಅಂತಹವರು ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಮೊದಲು ವಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೆಲವರು ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು ವಾದ ಮಾಡಿದರು. ಕೊನೆಗೆ ಈಗಿನ ರೇಬರ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ವಾಖ್ಯಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಾಖ್ಯಾನದ ಅನ್ವಯ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೀತದಾಳುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈಗಿನ ವಾಖ್ಯಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಏಷ್ಯದ ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶ್ಕೃತ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸಾಗರ ಸೊರಬ ಇಲೈಕ್ರಾ ಇಂತಹವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇರಬಹುದು ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ಸಲ ಸಂಬಳ ಕೊಡಲಿ, ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡಲಿ ಮನೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ, ಅವರು ಜೀತದ ಆಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲು ವಾಖ್ಯಾನ ಸರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸುದ್ದಿವದಿಂದ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಸರಿಯಾದಂಥ ವಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ವಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜೀತದ ಆಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸರ್ವಿಫಿಕೇಷನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮನೆಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಅದು ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಜೀತದ ಆಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಏತಕ್ಕೆ ? ಅದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜವಾದ ಅಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-00 ಪಿ. ಎಂ.

† **ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್ (ತಿಪಟೂರು).**—ಮಾನ್ಯ ಸದಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಉಭಯ ಸದನಗಳನ್ನು ದೈನಂದಿನಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡುವ ಸೂಚನೆಗೆ ನನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಇತಿಹಾಸ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ 30 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಮಿಶ್ರಾಂತವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ 60 ಕೋಟಿ ಜನತೆಯ ಕರ್ಯಾಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಂತಹ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಈಗ ಮಾರ್ಪಾಟಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕಕಡೆ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕರ್ಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸುದೈವವೋ ಏನೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಜನತೆಯ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವಂತಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಜನತಾಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಮತ್ತು ಇದುವರೆಗೂ ವಿರೋಧ ನಾಯಕರೂ ಅದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರನ್ನು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವನಾದ ನಾನು ಕೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ತಪ್ಪು ನೆಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ವಿರೋಧ ಮಾಡದೆ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಸರ್ವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದಾಳುಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗತಾನೆ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಪ್ರಜಾ

ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥಾ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಾಗ ಹಾವನೂರು ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡಿ ಜಾತಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದುಳಿದವರು ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿದವರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವಾಗ ಜಾತಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೋ ಆಗ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ 3 ಕೋಟಿ ಜನರು ಕೂಡ ಸರ್ವ ಸಮಾನರು ಎನ ತಕ್ಕಂಥಾ ಭಾವನೆ ಬಂದಾಗ ಎರಡುಕೋಮುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದವರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆ ಕೋಮುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ಏಕೆ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕವರು ಜಾತಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡಿ ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದುಳಿದವರು ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿದವರು ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಪ್ಪು: ಸರ್ಕಾರ ಜಾತಿಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುವಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಶ್ಲಾಘನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಶ್ಲಾಘನೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಜನ ನನಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ನನ್ನ ಭಾವನೆ ಇಷ್ಟೇ ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ಇರಲಿ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ಇರಲಿ ಜನತೆಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಯಾರಿ ಆಗಲಿ ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳತಕ್ಕದ್ದು, ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ನನ್ನ ಗುಣ. ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಇರಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಒಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮತ್ತೊಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಮೂಲತಃ ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾವನೂರು ಸಮಿತಿಯವರ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನವು ಫುನ್‌ರ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಒಂದು ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿದೆ, ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕು, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದರ ಬೇರೆ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲವೊಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಗೂಡಿನ ಸೇಬೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವೆವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದೊಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಮರುಹಂಚಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಬಿ.ಎ.ಪಾಸ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಾನೂನೂ ಮಾಡಿದೆ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿರಕ್ಕವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಹತೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಬಿ.ಎ.ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು 2 ಸಾವಿರ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಬಿರತಕ್ಕವನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗವ ನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸೇಕಡಾ 25 ಭಾಗ ದಷ್ಟು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಹಣವನ್ನು ತಂದು ತೇಗಿದಾರೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು ಇವೆ. ಕೆಲವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಮಿನ್ ಕೇಸುಗಳೂ ಇವೆ, ಅದರಿಂದ ಈ ಸಹಕಾರ

ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ನೆಡೆಯತಕ್ಕ ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೋವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಜನತೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಜನತೆಗೆ ಮುಂದೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ದೇಶವನ್ನು ಮತ್ತು ಜನತೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೊರಟಿರತಕ್ಕ ನಾವು ಇನ್ನೊಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಂಶಯ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದುವರೆಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಶೋಷಣೆಯಾದ ಸಂಗತಿ. ಈಗರಾದರೂ ಪೊಸಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮುರನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ವಿಶ್ವಬಾಂಕಿನವರಿಂದ ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಅಗಿರಕ್ಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈಗ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವೊಂದು ತಿಪಟೂರು ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ತೆಂಗು ಮತ್ತು ಕೊಬ್ಬರಿ ಬೆಳೆಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಜಾಗ. ಈ ತಿಪಟೂರಿನ ಕೊಬ್ಬರಿ ಮೂರುಕಟ್ಟೆ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳಾಗಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ 8 ಲಕ್ಷ ರೈತರು ತತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೂ ತಂದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ರೈತರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಳೆದಿರುವ ತಾರ್ಥಿಕ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಅಲ್ಲಿ 8 ಲಕ್ಷ ರೈತರಿಗೆ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನತೆಗೆ ಏನು ಅಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ರೈತರ ಹಿತವನ್ನು ಗಮನಿಸದೇ ಇರತಕ್ಕ ಮೂರುಕಟ್ಟೆಯ ಪ್ರಯೋಜನ ಏನು ? ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕದ್ದರಿಂದಲೇ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಹೇಳಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಶಾಫನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೀನದಲಿತರ ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಜನತೆಗೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ 26 ಜನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗರಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಪನೂರು ವರದಿಯ ಆಧಾರವ ಮೇಲೆ ಹಿಂದುಳಿದವರನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಪುನಃ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಹಣವನ್ನು ಲೋಪಮಾಡಿದಾಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರನ್ನು ಸೆರೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಇವರು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಪೋಲಿಸ್‌ಹ ಕೊಟ್ಟಾಗ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಇಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಹುದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಅದಕ್ಕೇರೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇದು ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು, ದಲಿತವರ್ಗದವರಿಗೆ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಮಹತ್ತರವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳು. ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು 50,000, 1 ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಮಹತ್ತರವಾದ ಕಾರ್ಯ

ವನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗೇಣೀದೂರರಿಗೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಶಾಖಾಭಿಮಾನವಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಕೇವಲ ಬಂದರೂ ಕಟ್ಟಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವಾಗ ಇಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೂ ಇತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಕೆಲಸ ಬರೆಯದೆ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಕಥೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಎರಡು ಕಾಲದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿತರಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಜೈಲಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದುರ್ಗಲವಗವವಾಗಿ ಬಂದು ಅಡ್ಡಿ ಹಿಡಿದು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜನನಂಬಿಕೆ ಇರತಕ್ಕಂತೆ ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಹತ್ತು ಪಟ್ಟಣದ ಜನ ತೆಗೆ ವಸತಿಗೋಷ್ಠಿ (ವೇಸಿಂಗ್ ಕೊಮಿಟಿ) ರಚಿಸಿ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಬಂದರೆ ಎನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಶಾಖಾಭಿಮಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಬಂದರೂ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೂಡ ಒಬ್ಬ ರಾಜ್ಯದ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಹೊಂದಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಬಂದು ಹಣೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ, 1 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಭ ತೇಲತಕ್ಕವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಬಡವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಇತರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯದ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಪಡೆದು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ಘಾತಕ ಉಂಟುಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವರಾನವರಲ್ಲಿ ಖಾಣಿ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರ ಉಳಿಸುವುದೇ ಭೂಮಿಯ ಹಿತವು ಎಂದು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಯಾರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳಿಸುವುದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅವರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿರು. ಬಹುಸಂಖ್ಯೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಯಾರು ದೊಡ್ಡ ರೈತ ಇದನ್ನೋ ಅವರಿಗೆ ಇವತ್ತು ಭೂಮಿ ಹೋಗಿದೆ. ಆ ಭೂಮಿ ಭೂಮಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅವನ ಕೊಟ್ಟ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ 15 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಏಳು ಎಕರೆ ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಉಳುವು ಮಾಡತಕ್ಕ ರೈತರು ಇವತ್ತು ಬಾಯಿ ಬಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಮಿ ಬಹು ಯಾರೇ ಇರಲಿ ಅವನ ಹೆಸರಿನ ಜಮೀನು ಕಡಲ ಮೇಲೆ ಎದುರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹೇರಳವೂ, ದೊಡ್ಡ ರೈತ ಯಾರಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ತು ಆಗಿದೆ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಯಾರು ದೊಡ್ಡ ರೈತರು ಇದ್ದರೋ ಅವರೇ ಮತ್ತೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರನಿರ್ವಹಿಸುವುದಾದರೂ. ಸಾಕಷ್ಟು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವಾಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆಬಾಳುವ ಜಮೀನನ್ನು ಪಡೆದು ನಿವೃತ್ತನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅವರು ಮಾರಿ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಡುವುದು ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅರ್ಜಿಗಳು ಸಿಟ್ಟು ಹಿಡಿದು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇವತ್ತು ದೇವರಾನವರಲ್ಲಿ ಗಂಟೆ ಬಿಡುವವರು ಯಾವುದೇ ಇಲ್ಲವು ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರನಿರ್ವಹಿಸುವುದಾದರೂ ಒಳ್ಳೆ ಒಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಯಾರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಯಾರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಅತಿ. ಇಂತಹ ಬಂದು ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಪಕ್ಷವೇ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಲಡತೆ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಈಗ ದಿಟ್ಟ ಕೋನ ಬದಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದರ ಪಕ್ಷ ಆಗುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಕೆಲವು ಕಾರ್ಮಿಕಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅತ್ಯಂತ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಕಾರ್ಯ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಬಾಡಿಯಂತೆ ಬಿಟ್ಟು, ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ಇವರು ಎಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ

ವರೇ, ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎನ್ನುವ ಏಕಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಬಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳೂ ನುಗ್ಗುವಾಗ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಅತ್ಯ ಹರಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಷ್ಪಾದ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಷ್ಟರವಟ್ಟಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಕಾರು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದಿನ ದಾರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ರಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ದೇಶದ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಾರದಂತೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಜನತೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಗೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ನಾಡಗೌಡ (ಮುಧೋಳ್).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮುಂದಿರುವ ಈ ರರಾವನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ, ನಾನು ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಾಧೀನಗಳಾಗಿರುವ ಜನ ಬಹುವಾಗಿ ಕಷ್ಟಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಷ್ಟತನ ಎನ್ನುವುದು ಇದ್ದರೆ ಗಿಡ್ಡ ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಂತೆ ಎಂದು ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ. ಈ ಉದ್ದದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ. ಈ ಗಿಡ್ಡ ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ತಲೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡರೆ ಕಾಲು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾಲು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡರೆ ತಲೆ ತೆರೆಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿರುವ ಜನ ಕಷ್ಟಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ವಂಚಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ, ಸಮಾಜ ಇಕ್ಕವಾಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೊನ್ನೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಯ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕಷ್ಟತನ, ಮೋಸಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾತದಾರದ ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದುರ್ಬಲವರ್ಗವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕಡಮೆ ಆದಾಯ ಇರತಕ್ಕವರು ಪಡೆದ ಸಾಲದಿಂದ ಖುಣಿ ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮುಂತಾದ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರು. ಹಿಂದೆ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರವಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವರು ಕೆಲವು ರೂಪರೇಷೆಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಇವರಿಗೆ ಕಳಿಸಿದಾಗ, ಅಂತಹ ಕಾಯಿದೆಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡದೇ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ 8-11 ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಂದು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಆಯಿತು.

ಆದರೆ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಲೋಕಸಭೆಗೆ ನಡೆದ ಚುನಾವಣಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜನಗಳು ಕೂಡಲಲ್ಲ ಎಂದು ರೇಗಿದರು. ಶ್ರೀಮಂತ ಜನರು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮತ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರ ಭಾಷಣ ಕೇಳಲಕ್ಕೆ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಜನರು ಸೇರುತ್ತಾರೆ, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮತ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ನಮಗೆ ಮತಗಳು ಬರುವುದಾದರೆ ಕೇವಲ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ನಮಗೆ ಮತ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಜಯಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮತಗಳು ಬರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದರು. ನಾನು ಒಂದು ಕಡೆ ಚುನಾವಣಾ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಟ್ಟೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಕಡೆ ಬಡವರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಸಿಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಅಡಚಣೆ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ದಲೇ ಸಾಲ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಲೋಕಭಿರಾಮವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಉದ್ಯಮಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಿಸಲು ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವ್ಯಾಸೇಜರವರ ಹತ್ತಿರ ಎಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರ ಭಾಷಣ ಮಾಡು

ವಾಗ, ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ನನ್ನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವದ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆಗ ಒಬ್ಬ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ ಒಬ್ಬ ಹಂಜನ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಾಗ ಅವನು ಆರ್ಜಿಯನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಹರಿಜನ ವನುಷ್ಯ ನನಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ನಮ್ಮ ಕಡೆ 15 ಜನರಿಗೆ ತರಾ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ರೋಕ್ಷೀಪುರದ ಕನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಆ ಸಾಲದಿಂದ ಏನು ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಕೈಕಳೆದ 2 ತಿಂಗಳಿಂದ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಅಂದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸ ವನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಕೂಳು ತಿಂತೊಂಡಿದ್ದೆ; ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸಿದೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನವರನ್ನು ಕಪಾಳಕ್ಕೆ ಹೊದೆದಂತೆಯಿತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಉತ್ತರ ಬಂತು. ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಕೇವಲ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳದಲ್ಲ, ಮಂತ್ರಿಗಳದಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರದಲ್ಲ ವೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಾದಿನಲ್ಲಿ ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಶೇವಣಿ ರೂಪದಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವುದು ಇದು. ಅಂತಹದ್ದನ್ನು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಕಾಟೇಜ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್, ಮತ್ತು ಇತರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಪ್ರಾತಿಗಾಗಿ ಉದ್ಯಮ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಕೊಡಗಿಸಿ. ಆತನು ಹಣ ವನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಣವನ್ನು ಕಂತಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಾಪಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. 200 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಅದು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಮುಟ್ಟುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? 200 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಂದ ಮೇಲೆ ಆತ ಮುಂದೆ ಏನು ದುಡಿಯುತ್ತಾನೆ? ಅವನಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ಶಕ್ತಿ ಹವಾಸ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವನನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾರೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹ ಜನರಿಂದ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಹಣ ವನ್ನೂ ರಾಕ್ಷಾತಿ ದೇವರೇ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವುದೋಂದು ತರಬೇತು ವಿಧವೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಂದು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ಒಂದೆರಡು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗು ತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಆಳುವ ಜನರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಮಾತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಡಜನರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿತ್ತ ಬೇಕಾದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಯಾವುದಾದರೂ ನಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಅಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಜಾತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ನಡೆಸುವ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಸಹ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿರಲಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಸಾಲ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎವೆಯೋಗವಾಗಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ.

ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಸ್ವೆಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು, ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾದಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವೆಟುಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಎರಡೂವರೆ ಸ್ವೀಮ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಡ ಜನರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವೆಟುಗಳಿಗೆ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಡಜನರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಸ್ವೆಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಒಂದು ದುರ್ಬಲ್ಯವೇ ಕಾರಣವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಬರೀ ಸ್ವೆಟಿನಲ್ಲಿ ಅವನು ಏನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ? ಆ ಸ್ವೆಟಿನಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅವನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯದಿಗಳನ್ನು ಪೈಪೋಟಿ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಥೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು

ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ರಚನೆಮಾಡುವಾಗ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕ ರನ್ನು ಕರೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೆಜನ ಸೇರಿದಂತೆ 4 ಜನರ ಹೆಸರನ್ನು ನೂಟನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರೂ ತಂತಮ್ಮ ಲಿಸ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಜಾತೀಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರಿಗೆ ಒಂದು ಚೀಟಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆನ್ನೋಣ. ಶಾಸಕರು ಏನು ಲಿಸ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನೋ ಅಥವಾ ಮೂರು ಜನರನ್ನೋ ಬದಲು ಮಾಡಬಹುದು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಆ ಮಂಡಲಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವವರು, ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಸೇವಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮಾಯಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯಾರ್ಯಾರನ್ನೋ ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಬೇರೆಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಮನೆ ಮನೆಗೆ. ಊರು ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ ರಿಂದ ಹಾಗೂ ಬದ ರೈತರಿಂದ ದುಡ್ಡು ತಂದಿರುವ ನಿರರ್ಶನವೂ ಇದೆ, ಹೀಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಒಂದೆ ಎರಡು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದ್ದು ದನ್ನು ತೆಗೆದು ಬೇರೆ ಎರಡು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭೂ ಮಾಲೀಕನಿಗೂ ಗೇಣಿದಾರರ ಮಧ್ಯೆ ಏನೋ ವ್ಯಾಜ್ಯವಿದ್ದುದರಿಂದ ಆ ಮೊಕ ದ್ದನುಯಲ್ಲಿ ಭೂ ಮಾಲೀಕನ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಗೇಣಿದಾರರ ಪರವಾಗಿಯೇ ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟರು, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ ಭೂ ಮಾಲೀಕನಿಂದ ಹೇರಳವಾಗಿ ಹಣ ತೆಗೆಯಿಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಅಲ್ಲಿ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಮೈಮರ್ ಬದಲಾವಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯ ಬಂತು, ಆಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವನು ಇಡೀ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ, ಅದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿ ಪುನರಚನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ರಾಯಚೂರಿನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ನಡೆದ ಎರಡು ಮಿಷಿಂಗ್‌ಗಳಿಗೂ ಹಾಜರಾಗಿದ್ದ. ಈ ಮಂಡಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹವರನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ತಂದು ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಿ. ಪಾಟೀಲ್ ಎಂಬುವರು ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದಂಥ ವನುಷ್ಯನನ್ನು ಮಂಡಲಿ ಯಿಂದ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ.....

[MR. CHAIRMAN (Sri K. M. Rudrappa in the chair)]

The party is not here to defend himself. ಹೆಸರು ಹೇಳಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ನಾಡಗೌಡ — ಯಾವ ಮೆಂಬರನ್ನು ಆ ಮಂಡಲಿಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೋ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ? That is not objectionable.

4-30 P. M.

ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಬಡಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವವರು ಕೆಲವರು ಇದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುವವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಇರುವಷ್ಟು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಕೆಟ್ಟ ಚಾಳಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳ ವಿಷಯ ಇಷ್ಟಾಯಿತು.

ಇನ್ನು 20 ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಜೀತ ಪದ್ಧತಿಯ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಕೂಲಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಜೀತ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 1000 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೂಲಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ದಿವಸದ ಕೂಲಿ ಏನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತ ಸಾಲವನ್ನು ಅವನು ಮುಂದೆ ಯಾವಾಗ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಅವನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸ ಬಹುದು. ಆ ರೀತಿ ಕರಾರಿನ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವನನ್ನು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಏನು ಜೀತ ಪದ್ಧತಿ ಕಾಯಿದೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಏನು ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ನಮ್ಮನೆ ಇದ್ದಂತ ಜನರನ್ನು ಎತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ಅವನಿಂದ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಸಿ ಅವನು ಸುಖವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ 1,500 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜಮೀನ್ದಾರರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುಖವಾಗಿದ್ದರೂ ಅಂತಹ ಜನರಿಂದ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡಿಸಿ ಇಬ್ಬದ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ

(*Maadani Speaker in the Chair*)

ವಿಚಾರ ನಡೆದಮೇಲೆ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಜನರು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಮಾಲೀಕನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಬ್ಬ ಕೆಲಸಗಾರ ವತ್ತೊಬ್ಬನ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲಸ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಕೆಲಸ ಯಾರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಡವನಿಗೆ ಕೂಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಇನ್ನು ಗಾಜೀಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರಿಗೆ ಪೊಲೀಸರ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಏನು ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಅಯೋಗ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಎಲ್ಲೋ ಹೋಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಾಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೊಲ ಕೊಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದ್ದಾರಂದರೆ ಸೋವಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೋಸ ಹೋಗಿ ಪೊಲೀಸರ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಗೌರವ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಫುಟದ ಮುಖವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿರುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟೇ ಜನರು ಕೂಲಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಧಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವನ್ನು ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ? ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರಗಾಲ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಷಯವೇ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುದೋಳ ತಾಲ್ಲೂಕು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ? ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಆ ಕಡೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುದೋಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದು ? ನಮ್ಮ ಮುದೋಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಒಂದು ಕಾಲು ಚೀಲ ಜೋಳ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ನೋಟೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ಡೆಪುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ? ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಬಡವರ ರಕ್ಷಣೆ ಕೆಲಸ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಮಗೆ ಒಂದು ಜ್ಯೋತಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದು

ಬ್ಯಾಂಕು ಕಟ್ಟಡದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಉಪರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಿತ್ತಿಯವರು ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಆ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಅರ್ಧಸಚಿವರು ಈ ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿ ಸಲುವಾಗಿ ಡಿ ಸಿ ಯವರಿಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶವನ್ನು ನೋಡುವ ಪ್ರವೇಶ ಎಲ್ಲ ಬರಗಾಲ ಕಂಡತಕ್ಷಣ ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾನರಿಸಿ ಅಭಾವ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲಾರದೆ ಕೆಲವರು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೇಟಿಮಾಡಿ ಅವರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ನಿವೇದಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಹೋದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ್ದು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ 20 ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನು ಇದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲುತನ ಮಾಡುವವರು ಕೂಲಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದವರಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ 4-10 ಪೈಸೆ ಕೂಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮೊದಲು ರೈತನಿಗೆ ಬರಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನು ಹೇಗೆ ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯ. ರೈತ ತನ್ನ ಕಾಲಮೇಲೆ ತಾನು ನಿಲ್ಲುವಂತಾಗಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಒಕ್ಕಲುತನ ಹುಟ್ಟುವಳಿ ಇರುವಂತಾಗಬೇಕು. ಇಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ರೈತರಮೇಲೆ ಅಗ್ರೀಲ್ಯರಂತೆ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನು ಯಾವರೀತಿ ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪುನಃ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರು ಚುನಾವಣೆ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನಮಗೆ ಒಟ್ಟು ಹಾಕುವ ಜನ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿಯ ಉಪದೇಶದ ಮಾತು ಆದಿದ್ದರೆ ಸಾದಾರಣವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಿವಿಗೆ ಇದು ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಂದು ದೇಶವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಒಕ್ಕಲುತನ ಮಾಡುವವರ ಮೇಲೆ ಯಾವಯಾವ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ತಂದು ನಮ್ಮಗಳನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಅವರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಚುನಾವಣೆ ಮುಗಿದ ರಿನೇ ದಿವಸವೇ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಡವರಿಗೆ ಗಂಜಿ ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೂ ಮೋಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆ ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ ಏನು ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ ಈ ರೀತಿ ಇಲ್ಲದ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಕೂಲಿಕಾರರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ನೇಹಪರವಾದ ನಡತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಈಗ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಜನರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ರೈತನಿಗೆ, ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಡಿ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆದುದರಿಂದ ಇದತ್ತು ನೀವು ಬಡ ಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರ ಉಪಶೇವನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಬಡ ಜನರನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತರ ವಿರುದ್ಧ ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಬಾರದೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಅವು ಅಕ್ಷಮ್ಯವಾದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† SMT. DAMAYANTHI BOREGOWDA (Sri-angaptana).—Mr. Speaker, Sir, while supporting the motion of thanks to the Governor's address, we are rightly proud of our achievements in the implementation of our 20 points programme. Never in the history of our Stata, Harijans, Girijans and other weaker sections were given so much help and care. Our efforts to provide food and shelter to every family in the State will continue irrespective of the power or position

we get. Out of 8,33,000 applicants, we have given sites to 7,29,000. I would like to say that 45,180 Janatha Houses have been completed out of 1,18,000 houses. I suggest the Government should acquire the biggest land-holders adjacent lands to the village for sites distribution. Some times, small holders lands are acquired causing them great hardships and depriving them of their livelihood.

In our State, 7,27,113 tenants have filed declarations involving 40 lakh acres of land and we have decided only 2,22,000 cases. I therefore wish to bring to the notice of the Government that the consideration and distribution of lands are slow because the classification of irrigated lands is yet to be done. I suggest some more special Assistant Commissioners should be posted exclusively for the Tribunal work atleast one for each Revenue Sub-division, as otherwise, it is impossible to complete the work for years and the small land-owners who get neither the gulta nor the compensation, suffer. In the meanwhile, bogus tenants are created by the big landlords. I would like to state here that the Srirangapatna Land Tribunal Secretary who assessed the surplus lands of the biggest lang lord of the Taluka was harassed. The unemployed people, poor widows who lose their lands and are left in lurch and should be helped by the Government. Therefore some scheme should be drawn up by the Government to help and also to rehabilitate them. The released bonded labourers should be given more help. One such person was given a loan of only Rs. 60 by the Canara Bank under the D. I. R. Scheme and he had to approach the B. D. O and other Offices so many times to get that loan of Rs. 60. We have raised high hopes and the advance of loans is far from satisfactory. The nationalised banks should rise to the occasion, and help in the reconstruction of our great nation.

Further, I wish to state that 117 taluks are hit by drought and all possible help is rendered to the people. We have a good buffer-stock of food grains. We have extended the health services to the rural areas by sanctioning 224 hospitals. For family planning programme, we prefer mini-camps where intensive care can be given to the cases. Sanitation is very important which may not be possible in mass camps in rural areas. Integrated family services by the Health Department is welcome specially to the planned families. Of late, students strikes are causing us concern. Of course, there are few lapses and stray cases of misuse of emergency. Black money was unearthed. Now, price index is going up and it is high time the Central Government should take proper steps to curb it.

There are 1, 01, 776 primary school teachers and 26, 563 schodnary school teachers working in various schools. The enhancement of building grants from Rs. 2, 500 to Rs. 4, 500 has helped us to construct more class rooms. Sanction of 50 pre-primary schools in Harijan localities will provide a sound basis to their education. The staff are not putting their heart and soul for implementing the mid-day meals which is a boon to rural students. The students walk a distance of 6-8 miles to reach the school and if the mid-day meals scheme is not implemented, they will be put into difficulties. I therefore request that the mid-day meals scheme should be implemented to help the poor students who came to schools from a long distance. Then, we should make our village panchayats viable to improve the sanitary conditions. Now we are spending more money on urban areas than on rural areas. We have to spend more money on village development. If we don't improve the conditions of our villages, then the country will not progress, and improve even in one century. Therefore, I request the Government to provide more funds to the village panchayats and make them a viable units.

Then about power consumption, I would like to say that in villages, people read the meter board once in two-three days and take all precautions to save power but whereas in cities, we see the lights burning and fans on whether the Minister or Office is there in his chamber or not. We should prevent wastage of electricity in cities. So much of electricity is wasted in the Cities at the cost of our rural people. Urban people and the Electricity Board should take proper steps to preserve as much energy as possible.

About Handloom and Sericulture, I would like to say that they have been given great importance. In many places, for example, in Kadiyal Handloom Centre, we have got very good products. But the only thing is lack of marketing facilities for those products. Therefore, more marketing facilities should be provided for these handloom products. We are grateful to the Central Government for the sanction of Rs. 70 Crores for Sericulture Schemes. In my District, we have plenty of roads but the maintenance is bad and therefore I request the Government to give more attention on the maintenance of roads.

Further I wish to bring to the notice of the Government that sugar factories are not permitted to give proper sugar cane prices to the growers. We have got Khandasari Units which are paying Rs. 180 per tonne of sugar cane, with the result it is very difficult to get the sugarcane for the use of the sugar factories. If we don't pay them equally good amount, they will not give the sugarcane to the factories. Therefore, something should be done to enhance the cane price in proportion to the agricultural costs incurred by the ryots.

Much has been said by our Opposition friends about the change of Government at the Centre. All that I want to say is, change is the order of the day. Even late revered Sri Kamaraj, when Congress Government was overthrown in Madras State, said—'People wanted a change. Let them have it'. So, it is nothing new to us and we need not be disheartened nor our friends in the Opposition overjoyous about it.

With these words, I thank you Sir for giving me this opportunity to express my support to the Motion of Thanks to the Governor's Address.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—(ವೇಳುಗರೆ) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಜಂಟಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗೆ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲವೋ ಮತ್ತು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲವೋ, ಆ ಸರ್ಕಾರ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ವರದಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು, ಹಾಗೂ ಯಾರಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖಂಡನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆಯೋ, ಅವರು ಅದನ್ನು ಮರೆತು, ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ ಆ ಪಕ್ಷದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರ ಮೂಲಕ ಈ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಮಹಾ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ಯಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಥವಾ ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗಾಗಲೀ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಈ ಎರಡೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ನಾವು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನೆ ಅರ್ಪಿಸುವ ನಿರ್ಣಯ ಇಲ್ಲದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಇತಿಮಿತಿ ಇದ್ದರೆ, ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ತಪ್ಪನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಪಾಲರೂ ಕೂಡ, ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ತಪ್ಪನ್ನು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ, ಯಾವ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೋ, ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮುಚ್ಚಿರಬಹುದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು, ಈ ವರದಿಯನ್ನು ನಾನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿನವರೆಗೂ ನೋಡಿದೆ. ಚುನಾವಣೆಯು ವರ್ಗದ ಹೋರಾಟದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಮೊದಲನೆಯ ದಿವಸ ಹೇಳಿದರು. ನಂತರ ಎರಡನೆಯ ದಿವಸ, ಅಂದರೆ, ದೇಶದ ಚುನಾವಣಾ ಫಲಿತಾಂಶ ಪ್ರಕಟವಾದಾಗ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು ಅದು ಏತಕ್ಕೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನಗಳು ಕಳೆದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಪವಿತ್ರವಾದ ಮತವನ್ನು ಚರಾಯಿಸಿ ದ್ದಾರೆ : ಇದು ವರ್ಗ ಹೋರಾಟದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಅಗಿದ್ದರೆ, ಜನತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಮೈಲಿಗಟ್ಟಲೆ ದೂರ ಇಡು ತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಆ ರಾಜಕೀಯ ಚೈತನ್ಯ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಜನತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮೌಢ್ಯವನ್ನು, ಮುಗ್ಧತೆಯನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಭುಜವನ್ನು ಅವರೇ ತಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ, ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಅಂಶ. ಈ ದೇಶವು ಕಳೆದ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು, ಕಳೆದ 19 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶ ದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳ ಹಿನ್ನೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಿತ್ರರೂ ಎಲ್ಲೆಯ ವರೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ; ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಾರದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ, ಆಗಬಾರದ್ದೆಲ್ಲಾ ಆಗಿ ಏಕತುಂಟಾಗಿದ್ದರೂ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಗಮನಿಸದೆ, ಹೊಗಳುಭಟ್ಟರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೊಗಳುಭಟ್ಟರ ಪರಿಚಯ ಈ ಚುನಾವಣೆ

ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಜನತೆಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೊಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಿದ್ದನಂತೆ. ಅವನಿಗೆ ಋಷಿ ಏನು ಎಂದರೆ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದರೆ ಹೊಸ ಹೊಸದಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೋಗುವುದು. ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ದರ್ಜೆಗಳನ್ನೂ ಕರೆಸಿ, ಹೊಸ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಆತ ಹೊಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಆ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೋಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬಂದು, ರಸ್ತೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಗಳಬೇಕಿತ್ತು. ಇಂಥಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೋ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಆತನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ರಸ್ತೆಯ ಇಕ್ಕೆಲಗಳಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮುಗಿಲೆತ್ತಿರ ಹಾಕಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆಯೇ, ಆ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೋಗುವ ಚಟ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಯಾವುದೋ ದೇಶದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಕಿರಾಡಿ ಬಂದು, ನಾನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ದರ್ಜಿ ಎಂದು ಆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ. ಇಷ್ಟು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ನಾದ ದರ್ಜಿಯು ಹೊಲದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನುವ ರಾಜನ ಅಭಿರಾಷ್ಟ್ರವಂತೆ, ಆ ದರ್ಜಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಹೊಲಿದು ತೊಡಿಸಿದ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ.—ಇದು ಹಳೆ ಕಥೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ನಿಮಗೆ ಬಹುಪರಾಕ್ ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಿ ಹೊಸ ದರ್ಜೆ ತೊಡಿಸಿದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಚಕ್ರವರ್ತಿ ರಾಜಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ರೀವಿಯಿಂದ ಹೊರಟ. ಶಿವಯ್ಯನಂತಹವರು, ವಿರಶ್ವಗೌಡರಂತಹವರು, ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಬಟ್ಟೆ ನೋಡಿ “ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ; ಅಹಾ ! ಏನು ಅಂದ : ಏನು ಕಥೆ ! ಎಂದು ಹೊಗಳಿದ್ದೇ ಹೊಗಳಿದ್ದು. ಪಾಪ ! ಕೊನೆಗೆ ಒಂದು ಮಗು ಹೇಳಿತಂತೆ : ವಿರಶ್ವಗೌಡರೇ, ಶಿವಯ್ಯನವರೇ, ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿ ; ಆ ಮಗುವಿಗಿರುವ ಬುದ್ಧಿ ಮಾತ್ರ ವಿವೇಚನೆಯೂ ನಿಮಗಿಲ್ಲ. ಏನಿದು ? ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು ಬರೀ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರಲ್ಲ ಎಂದು ಆ ಮಗುವು ಹೇಳಿತಂತೆ ! ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಆ ದಿವಸ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಮೈಮೇಲೆ ಬಟ್ಟೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ! ನಿರಾಸಕ್ತನಾಗಿ, ದಿಗಂಬರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟ ! ಆದರೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವೇ ನಾಯಕರು ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ದಿಗಂಬರರಾಗಿ ನಡೆದರೂ ಕೂಡ, ಅದನ್ನು ಹೇಳುವ, ಅವರನ್ನು ತಿದ್ದುವ ಸಾಹಸವನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಗೆದ್ದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಭುಜ ತಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದನ್ನು ಆರು ವರ್ಷಗಳೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ, ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದು ಪಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಂವಿಧಾನದ 42ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಗತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೀರಾ ? ಪಾಪ ! ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ, ನೀವೇನನ್ನೂ ಹೇಳಲಾರಿರಿ. ಜನ ನಿಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮತ ಚರೆಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದ ಕಾನೂನು ಬರೀ ಫುಸುಕಾದ್ದಲ್ಲ ; ಆದರೆ ವಿರುದ್ಧ ಜನ ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೈತಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, 42ನೇ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ತಿದ್ದುಪಡಿಯೇ ಐವತ್ತು ಇಲ್ಲ ಇಷ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕು ನಿಮಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದುದರಿಂದ, ಈಗರಾದರೂ ವಿವೇಕ ತಂದುಕೊಂಡು, ಒಂದು ಎಳೆಯ ಮಗು ಯಾವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿತು, ಅದನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬಡನರ ಉದ್ಧಾರ ತಾವು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದಂತೆ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಏನೂರು, ಒಂದು ಆಹಾರ, ಬಟ್ಟೆ ಹಾಗೂ ವಸತಿ. ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ 19 ಅಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬಟ್ಟೆಯು ಸೇರಿ ಶೇಕಡ 30ರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ವರಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಯಾರನ್ನು ಬಡವರ ಮಾತೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ; ಅವರೇ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕೆಲಸ. ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮೂಗಿಗೆ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಸವರಿ ಪಾಸನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ

5-00 P. M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಟೀಪುಡಿ ಬೆರೆ ಎಷಾ ಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಯಮಾಡಿ ಭಾಷಣ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಈ ರೀತಿ ಆಗಿರುವಾಗ ಬದವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಹಕ್ಕು ಏನಿದೆ. ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಹೊರಗಡೆ 2 ರೂಪಾಯಿ 3 ರೂಪಾಯಿ ನಿಗುವಂತ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಆಪ್ತಿಯೆಂದು ಬೆರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ : 1972ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಮರೆತಿ ದೀರಾ ? ಇವತ್ತು 17 ಜನ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ವಾದಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್‌ನವರು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ. 1972ನೇ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 13 ಜನ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ವಾದಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಗೆದ್ದು ಬಂದರು. ನೀವು ಯಾವ ರೀತಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಿದಿರಿ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. ನಿಮಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹೆಸರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಗಿತ್ತೋ ; ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪುರಾಣ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು 5 ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಎಲೆಕ್ಷನ್ ರಿಗ್ ಮಾಡಿದಂತವರಿಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಎಲ್ಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ ; ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಮೂರನೇ ಮಹದಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗಿದೆ, ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ 25 ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂದು 100 ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಪ್ಪ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಗಳು ಕ್ಲಾಸ್ 2 ಗ್ರೇಡಿನವರು ಇದ್ದರು ; ಇಂದು ಕ್ಲಾಸ್ ಒಂದು ಗ್ರೇಡಿನವರು ಇರುವುದರಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಲ್ಲವೇ ? ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಿಮ್ಮ ಸಾಧನೆಗೆ, ಪ್ರಗತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವೇ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ.

ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ವಿಚಾರ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಧಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಫಾರಂ ನಂ. 7ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತು ರಾಜಕಾರಣದಿಂದ ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ವಿಸ್ತರಣೆ ಪಕ್ಷದ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ವಿಸ್ತರಣೆ ಪಕ್ಷದ ಸರವಾಗಿ ಯಾರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ದಮಯಂತಿ ಬೋರೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಬೋಗನ್ಸ್ ಫಾರಂ 7ನ್ನು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿಸ್ತರಣೆ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಬೋಗನ್ಸ್ ಫಾರಂ 7ನ್ನು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹಾಕುವಂತೆ ಕೆಲಸ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ದಮಯಂತಿ ಬೋರೇಗೌಡ.—ಭೂ ಮಾಲೀಕರು ಬೋಗನ್ಸ್ ಫಾರಂ 7ನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. 55 ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾಲದಿಂದ ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಕೋಗುವ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ, ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಮಳೆ ಆಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪುಣ್ಯವಂತರು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವರನ್ನು ನಂಬಿ 5-10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ತೆಗೆಸಿದಂತ ಬಾವಿಗಳಿಲ್ಲಾ ಇಂದು ನೆಲಸಮವಾಗಿವೆ. ಹಣ ಬಾರದೇ ಬಾವಿಯನ್ನು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಇವತ್ತು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಬಹುದು 300-500 ಅರ್ಪಿಗಳು ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಬೇಗ ವಿಶ್ವ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ರೈತರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ನೂರಾರು ಜನ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಮನೆ ಮಠಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕು, ಒಂದೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೀರಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬರೂವ ಅವರು ಈ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದಾಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು. ಇವೊತ್ತು ಅವರು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೂರುವಂತ ಅವಕಾಶ ಇದೆ ಅವರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಅವರು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಕೂರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿರತಕ್ಕವರು, ಮಾನ್ಯ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಪತ್ರ ಬರೆದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕಡೆ ಕೈ ತೋರಿಸಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯಾರೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ಮಹತ್ಯೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬರೂವ ಅವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ತಂದು ಓದುತ್ತೇನೆ.

[Sri Manik Rao Phulekar, Sri Tare Gowda were called upon but they were not present]

MADAM SPEAKER.—The hon'ble members who have given their names must wait here. They should not go out. The Chief Whip will please take note of this. I cannot carry the same names for tomorrow's list.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವೊತ್ತು ಚೀಫ್ ಏಪ್ ಆಗಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಕಾರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಮನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಈ ತರಹದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಡಿ. ಹುಲೇಗೌಡ(ಪಾಂಡವಪುರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಆದೇಶ ನೀಡಿದಂಥ ಈ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆಂದು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಿವೇದಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ನೀವು ಇದೀಗ ಚುನಾವಣೆಯ ರಂಗದಿಂದ

ಮರಳಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಜನಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ನೀವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನವೀಕರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದನಂತರ ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಬದ್ಧರಾಗಿ ಗೌರವದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಅದು ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಹೌದು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ, ಅದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಹುಲಗೇಗೌಡ.—ಅದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಆಡಳಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಅದು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಆಪ್ತು ಮುಂದುವರೆಯುವ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ನಾವು ಸ್ವರ್ಣ ಯುಗ ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲೆತ್ತು, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿಜಯದಗರದ ವಿಧ್ಯಾರಣ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲೆತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇವು. ಅದನ್ನು ಸ್ವತಃ ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಕಾಲ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮವನ್ನು, ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸ್ವತಃ ನೋಡಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಭಾರತ ಈ ಸ್ವರ್ಣಯುಗ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸ್ವರ್ಣಯುಗ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಆಚ್ಚಳಿಯದೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಪಾದ ತೊಳೆದು ಪೂಜೆಮಾಡಿ, ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಏನು ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಹುಲಗೇಗೌಡ.—ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದಂತಹ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಕೂಡ ಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕೊಂಥಾದ್ದನ್ನು ಜನರೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಬಂಧುಗಳು ಒಂದು ಅವಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪೋಷಣೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಒಟ್ಟನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಪಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಒಟ್ಟನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಒಟ್ಟನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಹುಶಃ ಅವರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ಒಂದು ಬೀನಾದಿ ಏನು ಎಂದು ಅವರು ಅರಿತು ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಅಪ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ನೆಲೆ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಯಾವ ಒಂದು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೂ ಮೊದಲು ಅವರ ನಾಯಕರನ್ನು ಅರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅನಂತರ ಅವರ ನಾಯಕರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರೇಬರ್ ಪಾರ್ಲಿಯಮೆಂಡ್ ಅರಿಸಿಬಂದಂಥ ಕ್ಯಾಲಿಫರ್ನಿಯಾ ಅವರು ಇವೊತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕನಸರವೇಟರ್ ಪಾರ್ಲಿಯಮೆಂಡ್ ಅರಿಸಿಬಂದಂಥ ಶ್ರೀಮತಿ ಮಾರ್ಗರೆಟ್ ಥ್ಯಾಚರ್ ಅವರು ಅವರ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ದಾರೆ. ಯಾರು ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಮುಂದೆ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೇಳುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದ ರೀತಿನೀತಿಗಳಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಟ್ಟು ಕೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಏನಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿ ಪೂಜೆ ಎಂದು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನ ಇಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಚಿರ ಋಣಿಗಳು ಎಂಥ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನರು, ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತೆಗೆಳತಕ್ಕ

ಜನರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಚವಾಣ್ ಅವರು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಂದರೆ ಸಂತೋಷಪಡುವುದಿಲ್ಲ, ಪರಿಸರದ ಪಾತಾಪರಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಅದೇಶ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡೆದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ಜನರ ಹಾದಿ ತಪ್ಪದೆ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ನೆಲೆಗೆ ತಂದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತು ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕಡಿತಗಳು, ಹಿಡಿತಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ, ಆ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಂದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವಕ್ಕೆ ವಿದಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಹೇಳಿ ಹೆಸರಿಲ್ಲದಂತೆ ನೆಲಸಲು ಮಾಡಿ ನಾವೇ ದೇಶವನ್ನು ಆಳಬೇಕು ಎಂದು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಈ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಅವರನ್ನು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅವರು ನಾನು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರು ಇನ್ನು 18 ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದೇ ಅವರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾದಿ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾಕ್ಷಿ ಬೇಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹಿಟ್ಲರ್ ಕೂಡ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಹಲಗೇಗೌಡ.—ಶ್ರೀಮತಿ ಗಾಂಧಿಯವರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮೊದಲು ಏನನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಅದರಂತೆ ಚುನಾವಣೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಅಕ್ಷರ ಸಹ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದಂತೆ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಅವರು ದೇಶ ದ್ಯೋತಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೈ ಹಾಕದೆ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡರೂ ಗೌರವಯುತ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಪಕ್ಷದ ಸಹಕಾರ ಉಂಟು. ದೇಶ ಮುಖ್ಯ, ಜನರು ಮುಖ್ಯ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಿಂದ ನೀವು ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಮತ.

SRI KONANDUR LINGAPPA.—The Nation is more important than Democracy and people" ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಹಲಗೇಗೌಡ.—ವ್ಯಕ್ತಿಗಿಂತ ಪಕ್ಷ ದೊಡ್ಡದು, ಪಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ದೇಶ ದೊಡ್ಡದು, ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಇರುವುದಾದರೂ ಕೂಡ ಸಭೆ ಸು ಮುಂದೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಷಯ ಬಂದಾಗಲೂ ಅದನ್ನು ಎರೋಧ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಅಡ್ಡಿ ಅಡಚಣೆ ಅದರ ಅದನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತೀರಿ, ಅದರ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸದ್ಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವರೂ ಎಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತುಂಬಾ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ, ತಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ನೂಟಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಎಂದು ಸಣ್ಣ ರಂಧ್ರ ಇದ್ದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಂಧ್ರ ಇದೆ ಎಂದು ಅದನ್ನೇ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತೀರಿ. ಇದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮೊದಲು ಯಾವ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು? ಯಾರಾದರೂ ಗೌರವಸ್ಥ ಜನಗಳು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಲ ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತೇ? ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುವೆ? ಶಾಸಕರುಗಳಾದ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಯವರೇ, ಯಾವ ಗೌರವಸ್ಥರೂ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಒಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ?

ಶ್ರೀ ಡಿ ಹಲಗೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯವರೇ, ನನ್ನ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಯಾರು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಿದರೂ ನಾನು ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಸಡಿಲವಾಗಿ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರವೇ ಒಂದು ಸಂಕಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ನೊಕ್ಕಿರುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಒಂದು ಭದ್ರವಾದ ಬುನಾದಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿತು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ತಜ್ಞರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳ ತಜ್ಞರು, ರಾಜಕೀಯ ಪಂಡಿತರು, ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರು ಈ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದವರು ಒಂದು ವೇಳೆ ಇದನ್ನು ರಾಗದ್ವೇಶಗಳಿಂದ ಮೆಚ್ಚದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದವರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಅವರು “ಹೊಗಳಿ ಹೊಗಳಿ ಹೊನ್ನು ಶೂಲಕ್ಕೆರಿಸಿದರು” ಎಂಬ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇರುವ ವಾಸ್ತವ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಎದರೆ ಹೇಳೋಣ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಮನನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಅವರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾದಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಜನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಏನು, ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದಿರಿ ? 73-74 ಜನ ಸದಸ್ಯರಿರುವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 44 ಜನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರೇ ಇದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿನ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿತಗೊಳಿಸಿದಿರಿ. ನಂತರ ತ್ರಿಪುರದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದಿರಿ ? ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಬಲ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ 2-3 ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಕಿಚಡಿ ಪಕ್ಷ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಕೂಡ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯನ್ನು ಉರ್ಜಿತಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರಾ? ತಾವು ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ದೇಶದ ಜನತೆ ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಿದೆ, ಆ ನಡೆಯೇ ನಿಮಗೆ ತಕ್ಕ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತದೆ, ಆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಲ ಬಹು ದೂರ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿ ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆಹ್ವಾನಿಸಲಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾಳೆಯೇ ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ಆದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವೇ ಜಯಭೇರಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಒಂದು ಪ್ರತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಾನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಾರಿ ರೋಷ ಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಹಂಚುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸೀರೆ, ಕುಸ್ತುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರ್ ಒಂದನ್ನು ಪೊಲೀಸ್‌ನವರು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯವರೇ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಸವಾಲನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ಈ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಂಡ್ಯದ ರಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದ ರಾಗಲಿ ಸೀರೆ, ಕುಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹಂಚಲು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವುದಾಗಲಿ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಇಂಥ ರೋಷ ದೋಷವಾಗಲಿ ಆಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಈ ನನ್ನ ಸದಸ್ಯ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇದನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಲು ಅವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿ ಕೊಡುವ ಪೊಳ್ಳು ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡ್ಯದ ಜನತೆ ನಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲದೆ ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸೂಚ್ಯ ಕೂಡ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಸುಳ್ಳು ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ಕೀಳು ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಕೈ ಹಾಕುವುದು ಆಪ್ತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ 20 ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಅದರ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆವಾದ 5 ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ 25 ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ

ಯಾವುದಾದರೂ ಅಂಶಗಳು ಸಮಾಜವಾದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ, ದೇಶಕ್ಕೆ ದೋಷ ಎಸಗುವಂತಹದ್ದು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತೋರಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಡೋಣ. ಈಗ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ದೋಷ ಬಗೆಯುವುದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಜನತೆಗೆ ಮೋಸಮಾಡುವ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಇವೆಯೇ ? ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ, ಜನತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಈ 25 ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಜನತೆ ಮೆಚ್ಚಿಯೇ ಮೆಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಲು ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಇದು ನಮ್ಮ ಬಾಯಿಂದ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಯಾರದೋ ಬಾಯಿಂದ ಬಂದಿದೆ, ಇದು ನಮ್ಮ ಬಾಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಆಹ್ವಾನಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ವಿನಯ ಕೂಡ ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ಎಂಥೆಂಥ ಬರಗಾಲಗಳನ್ನೋ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಇರಲಿಲ್ಲ, ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಇರಲಿಲ್ಲ, ಅಂಥ ಬರಗಾಲಗಳಿರಾ ಬಂದು ಹೋದುವು. ಅದರ ಕಡಿಯಲು ನೀರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದಂತಹ ಬರಗಾಲ ಯಾವಾಗಲೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ, ಒಂದೊಂದು ಭಾವಿಯನ್ನು ತೋಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮೊದಲು ಕವಿಷ್ಣುಪಕ್ಷ ಅಂದರೆ 2-3 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಈ ಸಾರಿ ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದೊಂದು ಭಾವಿಯನ್ನು ಕೇವಲ ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. 1964 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಷಾಮ ಬಂದು ಜನಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳೂ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿವೆ ಆದರೆ ಈಗ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಬರಗಾಲದ ತಾಪ ಜನಗಳಿಗೆ ತಟ್ಟಿದರೆಂದು ಬರಗಾಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗದಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅತನ ವಸನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಜನತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಏನೇನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದವು ಅಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಬಹುಶಃ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಈ ಹಿಂದೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 3-4 ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕೆಲಸಗಳಿಂದಾಗಿ ಸುಮಾರು 39 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಭಾವಿಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಕೇರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಸಾರಿ ಕಣ್ಣಿನಿಂದಲೂ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂಥ ನೀರನ್ನು ಹರಿಜನರು ಕುಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಈಗಲೂ ಉಂಟು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹರಿಜನರ ಪುಗತಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಎನಿಸಿಕೊಂಡವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಉದ್ಧಾರ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವರ ಬೆಂಬಲ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದುದು ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಇತ್ತು. ಅದರ ಕಾರಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

5-30 ಪಿ.ಎಂ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ ವೆಂಕಟಲಿಂಗಯ್ಯ—(ಕೃಷ್ಣರಾಜ) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದಮೇರೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು ಯಾರಿಂದಲೂ ಆಗದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಯಾರ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಮಾಡದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೌದು ನಿಜ ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನೆಹರೂರವರೂ,

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಾಲಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಸುಮಾರು 60 ಕೋಟಿ ಜನರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅಪಹರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸುವರ್ಣಾಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದೇಕು. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 3 ಕೋಟಿ ಜನರು ಗುರಾಮರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಕೂಡ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅಪ್ಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತವೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರು ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಹೋರಾಟಮಾಡಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದದ್ದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಗುರಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡ ಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬೆಲೆ. ಅವರು ಈ ರೀತಿಯಾದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ತಂದು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಗಾಂಧಿಯವರು ಯಾರು ಮಾಡದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು. ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡಿದಂಥ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ನಮಗೆ ಒಟ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಏದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಎಲ್ಲ ಮಾಡಿ ಮುಗಿದನಂತರ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದಿರಿ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಜನರು ಎಚ್ಚೆತ್ತರು, ನಮ್ಮ ಜನಕೆ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೆಂಕಟಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಇಲ್ಲ, ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೆಂಕಟಲಿಂಗಯ್ಯ.—20 ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದ ಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಜನರು ಒಟ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಒಟ್ಟನ್ನು ಮಾಡದ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಈ ವತ್ತಿನದಿವಸ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗುರಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವಲ್ಲವೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿರುವ ಈ ಒಂದು ಬೀತಿ ದೂರಹೋಗುವ ಕಾಲ ದೂರವೆನಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ನೋಡುವವರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ನೀವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್, ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆದರಿಕೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು ಆಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ದೂರದಲ್ಲೇ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಜನರು ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಿರಾಧೋಗದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ 1975 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಿರಾಧೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಅಫ್ ಎ ಮಿಲಿಯನ್ ಪಾಪ್ ಪೋಗ್ರಾಮ್ ಎಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು 7-8 ನೂರು ಜನರಕ್ಕೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಈ ವರ್ಷದ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಿರಾಧೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಬೃಹತ್‌ಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಇದರ ಕಡೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರು, ಅದರ ಬೆಲೆಗಳು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಏರುತ್ತಿದ್ದರೂ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸ್ಕೆಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈವತ್ತು ಅದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಜನತೆ ವಾಸಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ — ತೋರಿಕೆಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬನ್ನಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. 52 ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಪೋ ಗೋಸ್ಕರ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೆಂಕಟಲಿಂಗಯ್ಯ — ನೀವು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸ್ಕೆಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ಬರಿ ಪ್ರಚಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕೈಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು, ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅಷ್ಟೆ. ಈವತ್ತು ಹೋಸದಾಗಿ ಆರ್ಬಿಎನ್ ರ್ಯಾಂಡ್ ಸೀಲಿಂಗ್ ಎಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ರ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಜನರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮನೆಗಳ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಆರೋಗ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನೂ, ಅದರ ಉಪ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಸಿಟಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೆರಾ ಸ್ಟ್ರಿಯಲಿಸ್‌ರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಅವರನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ, ಈ ಸಿಟಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಬರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಈ ಸಿಟಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಬರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಿಂದ ಸಿಟಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಈ ಸ್ಟೆಪ್ ಲಿಸ್ಟ್‌ರನ್ನು ಹಾಕಿ ಆ ಮೂಲಕ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯೂರೋಲಜಿ ಯೂನಿಟ್ ಒಂದನ್ನು ಒಪನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು 1970ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರೂ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೊದವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು, ಮತ್ತೆ ಜನವರಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದು ಸಿಟಿಯ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನರಿಗೆ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಕಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಮೈಸೂರ್ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಯವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಪೋಸ್ಟ್ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಈಚೆಗೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಒಪನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇವನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ 1968ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಗೆಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನಿಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೋ ತಕರಾರು ಆಗಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. 1977ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಅವರದೇ ಆದ ಒಂದು ಲಿಸ್ಟ್‌ನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆರೆಯೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಇವರಿಗೆ ಇಷ್ಟ ಬಂದವರಿಗೆ ಪೋಸ್ಟೋಪನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ತಾವು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ

ಅಸಮಾಧಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಂಡಿಯನ್ ಮೆಡಿಸನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಡಾಕ್ಟರ್ ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಸ್ ಎಸ್.ಎರ್.ಸಿ. ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅನಂತರ ಡಿಪ್ಲೊಮೋ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದವರಿಗೂ ಒಂದೇ ವರ್ಷ, 5-6 ವರ್ಷ ಓದಿ ಡಿಗ್ರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವವರಿಗೂ ಒಂದೇ ವರ್ಷ ಈ ರೀತಿ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಡಿಗ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ತಾವು ಹೋಗರಾಡಿಸಬೇಕು. ಇವೆರಾ ತಪ್ಪುಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಈ 6 ವರ್ಷದಿಂದ 10 ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಇರುವ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಕಂಪೌರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಾಗಲೀ ತೆರೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಸ್ಕೂಲ್‌ಕಟ್ಟಡಗಳು ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಇಂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. 1975-76ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು 1975ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 1976ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ತಾವು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ನೀತಿಯೇ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಡುವುದು; ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದು; ಇದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಕಸಡ್ಡುವನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಉದಾಸೀನ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಅಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಮಾಮೂಲಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ನಾನೂ ಸಹ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ 18 ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಈ ಕರಾಳ ಶಾಸನ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ಜನರು ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈಗ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಹಿಂದೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ (ನಾಗಮಂಗಲ).—ಮಾನ್ಯ ಆಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಒಂದು ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಧನಗಳಾಗಿವೆ ಈ ಸಾಧನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿ

ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಪ್ರಧಾನವಲ್ಲ. ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದ್ದರೂ ಸಹ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಂದರೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದಂತಹ ಸಂಪತ್ತು ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಜನಗಳಿಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೀನದಲಿತರ, ಬಡವರ, ಶೋಷಿತವರ್ಗದವರಿಗೆ ತಲಪುವಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇದೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಸಾಧನೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಕರ ವಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯದೇ ಇರಬಹುದು, ಅದರ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಾಧನೆ ಕಡಿಮೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಯಾವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸಿದಂತೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಧನೆ ಆಗಿದೆ. ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಈ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯುಳ್ಳವರು ಎಂದು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಜನ ಜನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇತ್ತೀಚಿನ ಲೋಕ ಸಭಾ ಜನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ 28 ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ 26 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನಾವುಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಗೆದ್ದಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಅಖಂಡ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಯನ್ನು ವಂದಿಸಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಶುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬಂಧನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅವರನ್ನು ಬಂಧನದಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು, ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಅಪ್ರಯೋಜಕರನ್ನು ಈ ದಿವಸ ವಿರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಂಥ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೊರಗಡೆ ಇದ್ದರೆ ಏನೂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಫೋಪಣಿಗಳನ್ನು ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದವರು ಗಂಟಲು ಕಟ್ಟಿಯಾದಮೇಲೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಥಹವರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಂಥ ಒಂದು ಅಪರಾಧ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಬಂಧನದಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿ ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ನಾಯಕರೂ ಈಗಾಗಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಬಡಿಗೆ ನಾಯಕರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಬಡಿಗೆ ನಾಯಕರು ಎಂದರೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಾರದು ಮಾನ್ಯ ಬೈರೇಗೌಡರು ತಾವು ಹೀಗೆ ಮಧ್ಯ ಮಧ್ಯ ಎದ್ದು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೀವನಾ ವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆರೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದವು ಎಂಬುದನ್ನು ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಮರೆತು ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. 74ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಜ್ಞಾಪಕ ವಿರತಕ್ಕೆ ವಿಷಯ. ಆಗ ಅಭಾವಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹರಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಬೆರೆಗಳು ಬಹಳ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದವು. ಮೂರೂವರೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ ಅಕ್ಕಿ, ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ.ರಾಗಿ ಮಾರತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಬಂದಿತ್ತು. 117 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಲೆದೋರಿತು. ಜಲಕ್ಷಾಮ, ಆಹಾರ ಕ್ಷಾಮ, ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇತ್ತು. ಅದರೂ ಸಹ ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲೂ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆರೆಗಳನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿತ್ತು. ಆದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರ ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ನಾನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೂ

ಕೂಡ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದಂಥ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಳ್ಳೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ದೋಷಪೂರಿತವಾದುದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ದೋಷ ಇದೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಆತ್ಮವಂಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಬೆರಗನ್ನು ಹಕ್ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಸಾಧನೆ ಈ ತರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಲಭ್ಯವಾದುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ 95 ಪೈಸೆಗೆ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಿದಂಥ ಕೆಂಪು ಜೋಳ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮತ ಬಂದಿದ್ದರೆ. ಅದು ಕೆಂಪು ಜೋಳವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ, ಒಳ್ಳೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 230 ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಅದಕ್ಕೆ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜು ವಿಚಾರಗಿರಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಅಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ 28 ವರ್ಷದಿಂದ ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕ ಸಾಧನೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞತೆ ನಲ್ಲನುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ತಪ್ಪು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲಾ ಮಾಯಾ ಬಚಾರ್.

ಶ್ರೀ ವಿಘ್ನೇ. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಈಗ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ನಮ್ಮ ಪೇಟೆಕರರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮುಗ್ಧ ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನಾಟುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನಿರತೆಯನ್ನು ಕೆಲಸವಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜವಾದಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದಂಥ ವರ್ಗ ಏನಿದೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಗೇಣಿದಾರರಿಂದ ಜಮೀನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು, ಮನೆಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ ಸರ್ಕಾರವೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತದೆ, ಹಿಗ್ಗಿರಲೂ ಆಪಪ್ರಚಾರ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪ್ರಚಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಲಾಟೆಯಾಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಕೇಸ್ ಕೂಡ ದಾಖಲೆಯಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಜನತಾದವರಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಎದ್ದು ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ ಅಂತ ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಚೈನ್ ಹಾಕಿ ಮುರ್ಚಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಬಿಡಬೇಕಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ವಿಘ್ನೇ. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡುವಾಗ ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಂತಾನ ಹರಣ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಲವಂತವಾಗಿ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಮಗೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ, 1947ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 33 ಕೋಟಿ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದಂಥಾದ್ದು ಈಗ 63 ಕೋಟಿ ಆಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಸಂತಾನ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಅವಶ್ಯಕ, ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅಮನಸಿರಬೇಕು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಏನನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಲಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯಾವತ್ತೂ ಸಹ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಡೆದಿವೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದಲೇ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ಜನ ವಲಸೆ ಬಂದಿದ್ದರು, ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಆಗ ಯಾವುದೋ ಕೆಲಸದಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇದ್ದೆ. ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ ಊರಿಗೆ ಕರೆದ ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಒಂದು ದುಷ್ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾರು ತುತ್ತಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ನಮಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಸಹ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಂಗಪ್ಪ.—ಮೇಲಿನಿಂದ ಸೂಸನೆ ಬಂದಿತ್ತು ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿ ಅಂತ ಅದಕ್ಕೇ ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮೇಲಿನಿಂದ ಅಂದರೆ ಯಾರು ? ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಹೇಳಿದರೆ ಮೇಲಿಂದ, ಆರೋಗ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರೆ ಮೇಲಿನಿಂದ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಬಲಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿರುವುದು ನಡೆದಿದ್ದನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ೬ ದಿವಸ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಇನ್ನು ೩ ವರ್ಷ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಿಕೊಂಡುಹೋಗುವುದಾದರೆ ನನಗನ್ನಿ ಸುತ್ತದೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನತಕ್ಕ ಕಾಲ ದೊರಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳ ಬಹುದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗತಕ್ಕ ಅಹಾರವನ್ನು ಸಮವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು,

MADAM SPEAKER.—The House now stands adjourn to meet tomorrow at 1 p m.

The House adjourned at six of the clock to meet again at one of the clock on 6th April 1977